

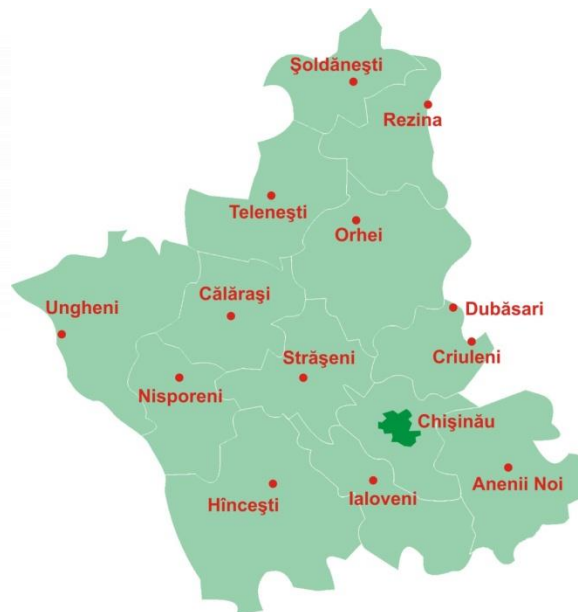

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

AGENȚIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ CENTRU

R A P O R T
privind implementarea Planului de activitate
pentru anul 2014

20 ianuarie 2015

CUPRINS

ABREVIERI	3
OBIECTIVUL 1: PLANIFICARE STRATEGICĂ ȘI PROGRAMARE REGIONALĂ	8
1.1 Inițierea planificării strategice regionale 2016/2020.....	8
1.2 Planificarea regională sectorială integrată.....	9
1.3 Corelarea documentelor de planificare raională cu programele regionale sectoriale	12
OBIECTIVUL 2: MANAGEMENTUL PROIECTELOR REGIONALE	14
2.1 Planificarea și implementarea proiectelor de dezvoltare regională	14
2.2 Monitorizarea și evaluarea proiectelor de dezvoltare regională	25
OBIECTIVUL 3: DEZVOLTARE ȘI COOPERARE	26
3.1 Promovarea potențialului de dezvoltare a RDC	26
3.2 Consolidarea capacităților actorilor locali și regionali	31
3.3 Consolidarea relațiilor de cooperare transfrontalieră și transnațională.....	39
OBIECTIVUL 4: COMUNICARE ȘI TRANSPARENȚĂ	40
4.1 Asigurarea vizibilității și transparenței activității ADR Centru	41
4.2 Asigurarea vizibilității și transparenței proiectelor de dezvoltare regională.....	46
OBIECTIVUL 5: ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	47
5.1 Activitatea managerială, resurse umane și dezvoltarea instituțională	47
5.2 Managementul financiar și achiziții publice	48
5.3 Suport instituțional pentru CRD Centru.....	48
CONCLUZII	51

ABREVIERI

ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
AAC	Aprovizionare cu Apă și de Canalizare
APC	Administrația Publică Centrală
APL	Administrația Publică Locală
APP	Apelul de Propuneri de Proiecte
BNS	Biroul Național de Statistică
CNCDR	Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CP	Clădiri Publice
CPP	Concept de Proiect Posibil
CPS	Comitetul pentru Planificare Strategică
CRD	Consiliul Regional pentru Dezvoltare
DGDR	Direcția Generală Dezvoltare Regională
DPCR	Direcția Politică și Cooperare Regională
DR	Dezvoltarea Regională
DLR	Drumuri Locale Regionale
DRIDR	Direcția Relații cu Instituțiile de Dezvoltare Regională
DUP	Documentul Unic de Program
EE	Eficiența Energetică
FNDR	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GIZ	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
GLP	Grup de Lucru pe Proiect
GLRS	Grup de Lucru Regional Sectorial
GRM	Guvernul Republicii Moldova
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MDS	Managementul Deșeurilor Solide
MSPL	Proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale”
NID	Notă Informativă Detaliată
ODIMM	Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii

ONG	Organizație Non-guvernamentală
POR	Planul Operațional Regional
PRS	Program Regional Sectorial
RDC	Regiunea de Dezvoltare Centru
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SDSE	Strategia de Dezvoltare Socio-economică
SIDA	Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională
SNDR	Strategia Națională de Dezvoltare Regională
SSR	Secția Statistică Regională

SUMAR EXECUTIV

Agencia de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) este o instituție publică necomercială cu autonomie financiară, subordonată Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) și s-a constituit pentru asigurarea operaționalității procesului de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională (SDR) în Regiunea de Dezvoltare Centru (RDC). ADR Centru execută deciziile Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru (CRD Centru), care reunește 52 de membri, câte 4 reprezentanți din fiecare raion (13 președinți de raioane, 13 primari, 13 reprezentanți ai sectorului privat și 13 lideri de asociații obștești).

Cadrul de planificare, evaluare și implementare a politicii de dezvoltare regională îl constituie regiunea de dezvoltare.

Regiunea de Dezvoltare Centru este o unitate teritorială funcțională care are în componență 13 raioane: Anenii Noi, Călărași, Criuleni, Dubăsari, Ialoveni, Hîncești, Orhei, Nisporeni, Strășeni, Șoldănești, Telenești, Rezina, Ungheni. Regiunea are o suprafață de 10 636 km² și o populație de 1 060,8 mii de oameni (1 ianuarie 2014, BNS). Majoritatea populației locuiește în mediul rural (80,7%).

Scopul **Raportului de activitate pentru anul 2014** este de a reflecta gradul de realizare a Planului de activitate pentru perioada respectivă, care conține obiective și acțiuni ce contribuie la implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru și a Planului Operațional Regional (2013-2015). Raportul prezintă o descriere succintă a activităților realizate și a rezultatelor obținute.

În conformitate cu Planul de activitate al ADR Centru, dar și întru atingerea scopului și a obiectivelor strategice, în perioada de referință au fost întreprinse activități pentru realizarea următoarelor **obiective specifice**:

- Planificarea strategică regională pentru orizontul 2016/2020 și planificarea regională sectorială integrată;
- Asigurarea managementului eficient al proiectelor regionale prin implementare, monitorizare și evaluare eficientă;
- Dezvoltare și cooperare în interes regional;
- Comunicarea și transparența implementării proiectelor și a activităților prioritare de dezvoltare regională;
- Promovarea potențialului de dezvoltare a RDC.

Realizarea acestor activități a fost asigurată de către personalul ADR Centru, prin conlucrarea cu Direcția Generală Dezvoltare Regională din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și partenerii de dezvoltare. ADR Centru a beneficiat de asistență tehnică din partea proiectului GIZ „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova.”

Principalele rezultate ale ADR Centru, obținute în realizarea politicii de dezvoltare regională pe parcursul anului 2014:

A. Planificare strategică și programare regională:

- Elaborat și aprobat Planul de acțiuni privind Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020;
- Constituit Comitetul pentru Planificare Strategică în RDC;
- Organizată ședința CPS al RD Centru;
- Elaborată analiza socio-economică a RD Centru pentru 5 capitole;
- Constituite GLRS în domeniul MDS și GLP, în zona 2 de management a deșeurilor;
- Inițiat procesul de elaborare a programului regional sectorial în domeniul Drumurilor Locale și Regionale;
- Aprobate 3 Programe Regionale Sectoriale de CRD Centru: MDS, EE, AAC;
- Acordată asistența tehnică orașului Anenii Noi în elaborarea SDSE.

B. Managementul proiectelor regionale

- 1 proiect finalizat;
- 15 proiecte de dezvoltare regională, parțial implementate, inclusiv 12 proiecte finanțate din FNDR și 3 proiecte, cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Proiecte investiționale conform programelor de dezvoltare:

Gestionarea deșeurilor menajere	– 1 proiect
Apă și canalizare	– 3 proiecte
Infrastructura rutieră	– 4 proiecte
Eficiență energetică	– 2 proiecte
Atractivitatea turistică	– 3 proiecte
Infrastructura de afaceri	– 1 proiect

- Infrastructură asigurată:
 - 13 rezervoare de apă potabilă construite;
 - 37,5 km de apeduct construit;
 - 12,0 km de drum regional construit;
 - 8 localități amenajate din punct de vedere turistic;
 - 3 parcuri amenajate, zone verzi create în localitățile beneficiare Donici, Codreanca și Cucuruzeni;
 - 5 indicatoare (întrări) în localitățile Codreanca, Lupa-Recea, Pocșești, Camencea și Donici construite și amenajate;
 - 5 obiective istorico-arhitecturale renovate și amenajate (muzee);
 - 4 265 m de trotuar construit și amenajat în localitățile Donici, Orhei și Sărătenii Vechi.
- Dezvoltate capacitățile autorităților publice locale și a prestatorilor de servicii prin organizarea de ateliere de lucru, vizite de teren, elaborarea de studii de referință etc.

C. Promovarea potențialului de dezvoltare a RDC

- 2 Forumuri Economice Transfrontaliere ale Euroregiunii Siret-Prut-Nistru, organizate în parteneriat.
- Elaborat și publicat ghidul de promovare investițională a Regiunii Centru
- Elaborarea *Profilului Investițional Public al Regiunii de Dezvoltare Centru*.
- Organizate și facilitate sesiuni de instruire și schimb de experiență pentru actorii locali și regionali

D. Comunicare și transparență

- Elaborate materiale promoționale, comunicate de presă, buletine informative etc. Și distribuite către publicul-țintă prin mijloace on-line, TV, radio sau tipărite.

OBIECTIVUL 1: PLANIFICARE STRATEGICĂ ȘI PROGRAMARE REGIONALĂ

Obiective specifice:

1.1 *Inițierea planificării strategice regionale 2016/2020*

1.2 *Planificarea regională sectorială integrată*

1.3 *Corelarea documentelor de planificare locală/raională cu programele regionale sectoriale*

Planificarea strategică și programarea regională a fost realizată în conformitate cu Planul de activitate pentru anul 2014. La acest compartiment, efortul specialiștilor ADR Centru a fost orientat spre crearea contextului instituțional și administrativ pentru inițierea planificării strategice regionale, realizarea activităților ce țin de planificarea regională sectorială integrată și corelarea documentelor de planificare locală/raională cu programele regionale sectoriale.

1.1 Inițierea planificării strategice regionale 2016/2020

Regiunea de Dezvoltare Centru a demarat pregătirile pentru noua perioadă de programare 2016-2020, care va avea drept finalitate elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020. În contextul elaborării documentului de planificare menționat și pentru a asigura corelarea externă cu alte documente de planificare-programare, au fost analizate și strategiile existente la nivel regional și național în curs de elaborare sau finalizate. La nivelul regiunii centru, elaborarea SDR Centru 2020 se realizează printr-un proces participativ, urmînd metodologia de planificare.

În conformitate cu Planul de activitate al ADR Centru pentru anul 2014, a fost instituit cadrul instituțional și a fost elaborat suportul normativ de nivel regional pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020. Prin Decizia CRD Centru nr.01-04 din 12 februarie 2014 a fost aprobat Planul de acțiuni privind Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru și Regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului pentru Planificare Strategică. În baza documentelor aprobate, a fost constituit Comitetul pentru Planificare Strategică (CPS) (Ordinul nr. 19 din 23 mai 2014 cu privire la formarea Comitetului pentru Planificare Strategică). Comitetul pentru Planificare Strategică are rol consultativ, reprezentînd cadrul larg partenerial al dezvoltării regionale pentru elaborarea și avizarea SDR Centru 2020. CPS are în componența sa, ca membri titulari sau supleanți, reprezentanți ai MDRC, ai ADR Centru, ai Consiliilor raionale, societății civile și mediului academic cu activitate relevantă la nivel regional în diverse domenii specifice. Pe parcursul activității sale, CPS va fi asistat de către ADR Centru.

Pentru asigurarea unui proces participativ și a implica în consultări autoritățile competente naționale, regionale, locale, organizațiile societății civile și parteneri economici și sociali a fost inițiat procesul de comunicare la distanță. În acest context, site-ul ADR Centru a fost completat cu compartimentul Programare 2020, care poate fi accesat de persoanele interesate. Aici vor apărea etapele planificării, după cum urmează:

- Instituirea cadrului instituțional și a suportului normativ de nivel regional pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020
- Resurse Socio-economice și Profilul Regional
- Viziune și priorități de dezvoltare a RD Centru
- Elaborarea planului de măsuri a SDR Centru
- Expertizarea proiectului SDR Centru 2016-2020
- Consultarea publică a proiectului SDR Centru 2016-2020
- Aprobarea SDR Centru 2016-2020

Urmare a activităților realizate, la moment pot fi accesate primele două etape. Treptat, informația va fi actualizată și completată cu activitățile de rigoare.

În vederea asigurării unei coordonări coerente și unitare a procesului de elaborare a SDR Centru pentru perioada 2016-2020, cu suportul Proiectului „Îmbunătățirea disponibilității și credibilității statisticii regionale pentru factorii de decizie din Republica Moldova”, finanțat de Guvernul României a fost elaborat Ghidul orientativ de elaborare a analizei socio-economice. Specialiștii SPSP au adaptat și au reformat documentul menționat realităților din RD Centru în vederea stabilirii unor repere pentru procesul de elaborare a profilului socio-economic al regiunii.

Specialiștii ADR Centru colectat indicatorii statistici pentru elaborarea Analizei socio-economice a RD Centru și s-a elaborat conținutul pentru primele 5 capitole ale analizei respective. În trimestrul I al anului 2015 va fi finalizată analiza și actualizată cu datele oficiale prezentate de Biroul Național de Statistică, obținute în urma recesământului populației di anul 2014.

La 4 octombrie a avut loc Ședința de constituire a CPS din RD Centru. La ședință au fost prezenți 15 membri ai CPS. Au fost prezentate documentele de inițiere a procesului de Planificare 2020, s-a discutat modalitatea de lucru a comitetului, s-a prezentat/discutat Analiza socio-economică a RD Centru pentru capitolele elaborate.

1.2 Planificarea regională sectorială integrată

Planificarea regională sectorială integrată pe parcursul semestrului I al anului 2014 a vizat următoarele domenii: Managementul Deșeurilor Solide, Alimentarea cu Apă și de Canalizare, Eficiența Energetică a Clădirilor Publice și Drumuri Regionale și Locale. Activitățile au fost coordonate cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Ministerul Mediului (MM), Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor (MTID), prin participarea mai multor instituții: APL, Inspecțiile Ecologice, Centrele de Sănătate Publică la nivel de raioane. Experții naționali și internaționali din cadrul Proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale”, domeniul de intervenție 2, „Planificarea și Programarea Regională” (GIZ), acordă suport permanent MDRC și ADR Centru în acest proces complex, care trece progresiv de la etapa de elaborare, spre cea de implementare a PRS.

Activitățile realizate în perioada de raportare vor fi descrise succint pe fiecare domeniu.

A. Eficiența energetică a clădirilor publice

PRS EE a CP a fost analizat și aprobat la ședința CRD Centru din 12 februarie 2014. Odată cu aprobarea, de către comitetul interministerial, a listei prioritare de 13 proiecte în RDC (Lista A), au fost efectuate vizite în teritoriu, cu participarea experților și consultanților GIZ, precum și a specialistului din cadrul ADR Centru responsabil de domeniu. Scopul vizitelor a fost colectarea de date suplimentare privind obiectele (instituții de învățământ și spitale raionale) care se doresc a fi renovate. Rezultatele acestor cercetări în teritoriu au fost prezentate membrilor GLRS EE a CP la un atelier de lucru, pentru a avea o imagine mai clară a situației. Tot la acest eveniment s-a discutat și despre pașii ulteriori ce trebuie întreprinși în procesul de transformare a CPP-urilor, înaintate de APL, în CPV-uri și s-au delimitat responsabilitățile părților implicate.

Pe data de 11 noiembrie 2014 a avut loc ședința Comisiei interministeriale privind evaluarea CPP în sectorul EE a clădirilor publice din RDC. În cadrul ședinței a fost prezentat raportul rezultatelor evaluării CPP-urilor din perspectiva oferirii statutului de CPV în domeniu EE și a fost aprobată lista de 5 CPV pentru RDC. Lista CPV-urilor aprobate va fi dezvoltată în anul 2015.

B. Managementul Deșeurilor Solide

S-a constituit, prin ordinul directorului ADR Centru, Grupul Regional Sectorial MDS (GLRS) și Grupul de Lucru pe Proiect (GLP), în Zona 2 de management al deșeurilor (r. Călărași, Nisporeni și Ungheni), membrii cărora reprezintă mai multe instituții la nivel central, regional și raional. Primul va avea rolul de coordonare a tuturor activităților din domeniu în RDC, în acest sens fiind aprobat un Plan de acțiuni pentru perioada 2014-2015. GLP va coordona acțiuni de implementare a PRS MDS în zona respectivă, care începe cu elaborarea Studiului de fezabilitate și a Studiului de impact asupra mediului înconjurător. S-au acumulat, prin intermediul chestionarelor pentru APL și operatori, date suplimentare privind managementul deșeurilor în aceste 3 raioane. Identificarea locației pentru depozitul regional este o activitate importantă care se realizează prin contribuția APC și APL. Au fost propuse mai multe locații în r. Ungheni, care, la moment, sînt analizate de către experți sub toate aspectele pentru a corespunde standardelor europene.

În septembrie 2014 prin intermediul chestionarelor și vizitelor în teren cu participarea experților și consultanților GIZ a fost efectuată evaluarea situației curente din zone de management I (Ialoveni, Anenii Noi, Criuleni, Hîncești, Dubăsari, Strășeni) și II (Telenești, Rezina, Șoldănești, Orhei) și a fost elaborat un raport privind activitate.

C. Alimentarea cu Apă și Canalizare

În perioada analizată, activitățile s-au desfășurat pe mai multe direcții: definitivarea PRS AAC și identificarea CPP-urilor. O ședință specială a fost dedicată analizei variantei finale a PRS AAC, care a fost agreată de GLRS și înaintată spre consultare publică. Această consultare a debutat cu plasarea PRS AAC pe site-ul MDRC și al ADR Centru. Către APL au fost expediate scrisori în care erau rugați să examineze programul și să facă propuneri

de îmbunătățire a acestuia. La 4 iunie 2014, la Ialoveni, a avut loc evenimentul de consultare publică a PRS AAC, unde participanții au venit cu propuneri concrete. PRS AAC și propunerile date au fost dezbătute la ședința ordinară a CRD Centru, organizată pe 6 iunie 2014 la Hîncești. Prin votul majorității membrilor CRD Centru, PRS AAC a fost aprobat.

În cadrul unui atelier, membrilor GLRS li s-au explicat principiile de elaborare a CPP-urilor, apoi au fost organizate sesiuni consultative pentru reprezentanții consiliilor raionale, a primăriilor orașelor, precum și a operatorilor unde au fost analizate ideile de proiecte. La data limită anunțată, au fost prezentate 15 CPP-uri venite din partea APL, care, în scurt timp, au fost trecute prin procedura de evaluare prealabilă. În perioada următoare CPP-urile vor fi analizate minuțios de către experți și de comitetul interministerial ce va lua decizia referitoare la proiectele ce vor fi dezvoltate în CPV-uri. În perioada următoare CPP-urile au fost analizate minuțios de către experți și au fost efectuate vizitele la întreprinderile municipale „Apă-Canal” pentru colectarea datelor suplimentare din teritoriu. Ședința comitetului interministerial, la care se va lua decizia referitor la proiectele ce vor fi dezvoltate în CPV-uri, va avea loc în anul 2015.

D. Drumuri Regionale și Locale

Este un nou domeniu de planificare regională, care a trecut prin etapa incipientă: delegarea

membrilor din partea instituțiilor interesate, emiterea ordinului de constituire a GLRS DRL. Au fost organizate 4 ateliere de lucru, în care s-a discutat la general despre procesul de planificare (ce va fi similar altor PRS, s-a prezentat situația în domeniu, cum vor fi structurate celulele rutiere/rețeaua de drumuri regionale și locale, s-au anunțat criteriile de identificare a CPP-urilor. De asemenea, a fost elaborat proiectul PRS DRL, care actualmente se află în procesul de consultare

internă.

E. Dezvoltarea Sectorului Privat

Dezvoltarea sectorului privat în RDC pe parcursul semestrului I al anului 2014 s-a realizat în mare parte cu suportul acordat de compania de consultanță SEQUA, în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și ADR Centru. Asistența are loc cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

La 13 martie curent, Agenția de Dezvoltare Regională Centru a fost vizitată de reprezentantul Sequa, Volker Stotzner, însoțit de reprezentantul Camerei de Comerț și Industrie a RM. Oaspeții au asistat la o amplă prezentare a Regiunii de Dezvoltare Centru, a specificului activității ADR Centru

și au discutat cu specialistul în achiziții publice din cadrul agenției despre domeniul în care își exercită atribuțiile în vederea identificării unor soluții pentru eficientizarea activității

La 19 martie 2014 a avut loc primul atelier de planificare a activităților de sprijin pentru sectorul privat, care urmează a fi desfășurate pînă la finele lui 2015.

La 26 mai, s-a desfășurat prima ședință a grupului regional de lucru, în cadrul căreia au fost desemnați președintele și secretarul, aprobate Regulamentul grupului de lucru regional privind susținerea sectorului privat și Planului de activitate a grupului de lucru regional privind susținerea sectorului privat.

Tot la 26 mai s-a desfășurat o masă rotundă cu participarea a circa 40 de antreprenori din Regiunea de Dezvoltare Centru. În cadrul acestei întruniri, a fost prezentată politica de dezvoltare regională atât la nivel național, cât și nemijlocit pentru Regiunea Centru. Au fost aduse exemple de proiecte investiționale din regiune.

Următoarea Ședință a Grupului de Lucru Regional din cadrul componentei Acordarea suportului complementar sectorului privat a avut loc la 23 septembrie. La ședință s-a raportat despre activitățile realizate în perioadele precedente, planul de lucru pentru următoarea perioadă și aprobarea orarului seminarelor.

Următorii pași se vor axa prin delegarea de către Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova și ADR Centru a reprezentanților săi pentru cursul Formare de Formatori și organizarea la necesitate a sesiunilor de instruire în regiuni cu implicarea formatorilor instruiți.

1.2.2 Agricultură ecologică

ADR Centru a participat la 6 ședințe ale Grupului de Acțiune (GA) pentru **elaborarea strategiei în domeniul agriculturii ecologice**, realizată sub egida organizației internaționale People in Need. Un specialist în planificare strategică și consultantul GIZ au participat în calitate de membri a GA, dar au și moderat, totodată, câteva ateliere. A fost efectuată analiza SWOT a factorilor ce determină situația în sector, s-au stabilit direcțiile principale de dezvoltare a agriculturii ecologice în Republica Moldova și au fost propuse acțiuni concrete pentru a realiza aceste deziderate strategice. Varianta finală a strategiei va fi elaborată în luna iulie 2014.

1.3 Corelarea documentelor de planificare raională cu programele regionale sectoriale

Asistență pentru raionul Șoldănești privind actualizarea strategiei raionale, componenta MDS. Pe parcursul perioadei de raportare s-a finalizat elaborarea proiectului Strategiei de Dezvoltare Socio-economică a raionului Șoldănești, componenta Managementul Deșeurilor Solide 2014-2019. Procesul de planificare a fost coordonat de ADR Centru, documentul fiind elaborat de către experții naționali și internaționali cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei. Proiectul documentului a fost consultat de grupul de lucru raional în prima etapă, ulterior documentul a fost consultat public și aprobat la ședința Consiliului Raional.

Asistență acordată orașelor privind elaborarea SDSE. Pe parcursul perioadei de referință specialiștii SPSP au facilitat procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Socio-economică a orașului Anenii Noi. S-a acordat suportul pentru întreg procesul de planificare: elaborarea

materialelor metodico-informative, constituirea grupurilor specializate de lucru, moderarea ședințelor grupurilor de lucru etc. De asemenea s-a acordat consultanța și expertiza necesară în procesul de planificare strategică la elaborarea profilurilor socio-economice a orașelor beneficiare din RDC. Procesul de planificare este realizat în parteneriat cu Centrul CONTACT cu suportul Proiectului de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (USAID).

Asistență pentru raionul Orhei privind elaborarea SDSE, componenta Eficiența Energetică a clădirilor publice. În semestrul II al anului, cu suportul echipei de experți din cadrul proiectului MSPL a fost inițiat procesul de planificare în domeniul Eficienței Energetice a clădirilor publice din raionul Orhei. A fost constituit grupul de lucru raional și s-au organizat 2 ateliere de lucru la care au participat și specialiștii ADR Centru împreună cu consultanții GIZ. Membrii grupului de lucru au identificat lista clădirilor publice care urmau a fi analizate, prin intermediul chestionarelor au fost colectate datele pentru analiza. S-a elaborat proiectul documentului - componenta SDSE, Eficiența Energetică a clădirilor publice.

Rezultate:

Obiectivul specific 1.1

- Planul de acțiuni privind Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru aprobat;
- Comitetul pentru Planificare Strategică constituit;
- Regulamentul de organizare și funcționare a Comitetului pentru Planificare Strategică aprobat;
- Meniul *Planificare 2020* pe pagina web a ADR Centru creat;
- Structura Analizei socio-economice a RD Centru elaborată;
- 1 ședință a CPS din RDC organizată;
- Analiza socio-economică pentru Cap. I, II, III, IV, V elaborată.

Obiectivul specific 1.2

- 10 ateliere de lucru organizate (GLRS și GLP) în cele 4 domenii – MDS, EE, AAC și DRL;
- GLRS în domeniul MDS și GLP în zona 2 de management a deșeurilor (r. Călărași, Nisporeni și Ungheni) constituite;
- 15 CPP-uri AAC consultate și trecute printr-o evaluare prealabilă;
- 1 consultare publică a PRS AAC desfășurată;
- 3 programe regionale sectoriale aprobate de CRD Centru.
- 5 CPV EE selectate;
- 1 atelier de lucru, 3 instruirii, 1 masă rotundă organizate la compartimentul acordarea suportului sectorului privat din RDC.

Obiectivul specific 1.3

- Proiectul SDSE a raionului Șoldănești, componenta Managementul Deșeurilor Solide 2014-2019 elaborat și aprobat;
- Proiectul SDSE a raionului Orhei, componenta Eficiența energetică a clădirilor publice elaborat;
- Facilitarea desfășurării a 3 ateliere de planificare strategică a orașului Anenii Noi;

- Proiectul profilului socio-economic al orașului Anenii Noi elaborat.

OBIECTIVUL 2: MANAGEMENTUL PROIECTELOR REGIONALE

Planul Operațional Regional al Regiunii de Dezvoltare Centru reprezintă o parte componentă a Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Centru care formează cadrul de implementare a Strategiei de dezvoltare regională. Obiectivul general al POR este de a crea platforma de implementare a Strategiei prin ciclul de programe, proiecte și activități prioritare pentru anii 2010 – 2016 prin mobilizarea capacităților actorilor regionali și ai grupurilor de interes, încurajând angajamentul lor de a contribui la dezvoltarea regională și locală prin soluționarea problemelor și utilizarea durabilă a resurselor.

Planul Operațional Regional anul 2013-2015. POR-ul conține 8 Programe și 50 de proiecte investiționale. Valoarea totală a proiectelor incluse în POR este de circa 1,5 mlrd. MDL, inclusiv circa 1,25 mlrd MDL solicitate de la FNDR și 225 mii MDL contribuția partenerilor de proiect. Conform programelor de dezvoltare majoritatea proiectelor sunt proiecte ce vizează reabilitarea și modernizarea infrastructurii orașelor și satelor în domeniile aprovizionare cu apă și canalizare, drumuri și managementul deșeurilor.

Obiective specifice:

2.1 Planificarea și implementarea proiectelor de dezvoltare regională

2.2 Monitorizarea și evaluarea proiectelor de dezvoltare regională

2.1 Planificarea și implementarea proiectelor de dezvoltare regională

Pe parcursul lunilor ianuarie – decembrie 2014 au fost lansate 9 proiecte de dezvoltare regională și 8 proiecte trecătoare din anul 2013 astfel că, în prezent în curs de implementare sunt doar 16 proiecte din cauză că 1 proiect nu a fost acceptat de populația localității, inclusiv 13 proiecte finanțate din FNDR și 3 proiecte finanțate de GIZ. Valoarea totală a proiectelor constituie circa 327mln lei, din care 230mln lei solicitate din FNDR, 79mln lei aprobate din FNDR. Pe parcursul anului 2014 au fost valorificați 77,5mln lei. Au fost elaborate 9 NID la proiectele lansate în 2014. S-a actualizat bugetele și planurile de activitate la 17 proiecte. S-a organizat 3 ședințe cu aplicanții și managerii de proiect. Au avut loc 8 lansări de proiect în urma cărora s-a elaborat 7 acorduri de parteneriat.

A. Proiecte în derulare, finanțate din FNDR:

- 1. Denumirea proiectului: ”12000 cetățeni aprovizionați cu apă potabilă în 12 localități” (Manoilești, cod 9897)**

Aplicant: Primăria com. Manoilești, r-nul Ungheni;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătățirea calității vieții în Regiunea Centru, prin dezvoltarea infrastructurii de aprovizionare cu apă potabilă.

Localizare: Regiunea de Dezvoltare Centru, Raionul Ungheni, Comunele: Mănoilești, Unțești, Alexeevca, Cetireni, Florițoaia Veche. Localități în cadrul comunelor: Comuna Mănoilești - Nicolaevca Nouă, Vulpești, Mănoilești, Rezina; s. Unțești; Comuna Alexeevca – Lidovca, Săghieni, Alexeevca; s. Cetireni; Comuna Florițoaia Veche - Florițoaia Nouă, Grozasca, Florițoaia Veche;

Durată de implementare a proiectului: 36 luni;

Suma totală a proiectului: - 32 779,18 mii lei, inclusiv:

Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr. 05/14 din 11.11.14 - 28 873,33 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2012 - 2014: 27 896,84 mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Proiect tehnic elaborat și verificat;
- Tehnica de calcul achiziționată și transmisă în teritoriu aplicantului și beneficiarilor;
- Panouri informative achiziționate și transmise în teritoriu aplicantului și beneficiarilor;
- Serviciu de gestionare a sistemului de apeduct extins;
- Lucrările de construire în cadrul Etapei I al proiectului au fost executate și achitate (1 stație de tratarea a apei și 7,81 km de rețele de distribuție a apei construite);
- Servicii de supraveghere de autor în cadrul Etapei I al proiectului achitate;
- Servicii de supraveghere tehnică în cadrul Etapei I al proiectului achitate;
- Lucrările de construire în cadrul LOT III al proiectului au fost executate și achitate (6 rezervoare de apă potabilă construite, 1 turn de apă potabilă și 19,22 km de distribuție a apei construite);
- Servicii de supraveghere de autor în cadrul LOT III al proiectului achitate;
- Servicii de supraveghere tehnică în cadrul LOT III al proiectului achitate;
- Lucrările de construire în cadrul LOT IV al proiectului au fost executate (4 rezervoare de apă potabilă construite și 16,07 km de distribuție a apei construite);
- Servicii de supraveghere de autor în cadrul LOT IV al proiectului contractate și achitate în concordanță cu volumul îndeplinit;
- Servicii de supraveghere tehnică în cadrul LOT IV al proiectului achitate;

2. Denumirea proiectului: „Construcția complexului turistic sportiv” (Vălcineț, r-nul Călărași, cod proiect 4916)

Aplicant: Primăria Vălcineț, r-nul Călărași;

Obiectiv general al proiectului: Dezvoltarea turismului sportiv prin organizarea competițiilor sportive, atragerea turiștilor și tineretului în activități sportive de nivel regional, național și internațional.

Localizare: Regiunea Centru, raionul Călărași, localitatea s. Vălcineț;

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma precizată a proiectului - 5 007,93 mii lei;

Suma aprobată din FNDR conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.14 – 0 lei;

Contribuția APL de nivel I și II - 1 607,93 mii lei.

Suma valorificată din FNDR: 1 903,71 mii lei;

Rezultate obținute în urma implementării proiectului:

Complex turistic sportiv construit (parțial construit);

3. Denumirea proiectului: *Deschiderea traseului turistic (Vama Veche Lăpușna) prin restaurarea obiectelor de patrimoniu istoric, Conacul „Manuc-Bey” din or. Hîncești, Locația geto-dacică din s. Stolniceni*

Aplicant: Consiliul Raional Hîncești;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătățirea situației economice și sociale prin creșterea contribuției sectorului de turism la economia regională

Localizare: Regiunea Centru, raionul Hîncești, în ansamblu – circa 120 mii de locuitori.

Durată implementării proiectului: 24 luni.

Costul proiectului precizat - 23 500 000, 00 lei

Suma aprobată din FNDR conform deciziei CNCDR nr. 5/14 din 11.11.2014 – 7 150 604.75 mii lei;

Suma valorificată din FNDR: 7 681.44 mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Două obiective în proces de reconstrucție.
- Au fost executate lucrări de consolidare temporară a edificiilor.
- Lucrări de demolare a elementelor deteriorate.
- Lucrări de construcție montaj a planșeelor , pereților .
- Lucrări de montare a acoperișului.
- Lucrări de finisare interioară.
- Montarea tâmplăriei.
- Lucrări de instalare a rețelelor inginerești.

4. Denumirea proiectului: "Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru valorificarea potențialului turistic a Regiunii de Dezvoltare Centru" (CR Nisporeni, cod 7763)

Aplicant: Consiliul Raional Nisporeni;

Obiectiv general al proiectului: Dezvoltarea infrastructurii de transport pentru valorificarea potențialului turistic a Regiunii de Dezvoltare Centru.

Localizare: Regiunea Centru, raionul Nisporeni, localitățile Nisporeni, Vărzărești, Șendreni;

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului - 28 699,15 mii lei;

Suma aprobată din FNDR pentru anul 2013, conform deciziei CNCDR nr.12/13 din 20.12.13 – 6 000,61 mii lei;

Suma valorificată din FNDR pentru anul 2013: 6 000,61 mii lei;

Suma aprobată din FNDR, pentru anul 2014, conform deciziei CNCDR nr.13/13 din 20.12.13- 10 000,00 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 7 335,31 mii lei;

Suma aprobată din FNDR pentru anul 2014, conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.14 – 7 682,35 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 7 682,35 mii lei;

Total suma valorificată din FNDR în anul 2013 - 2014: 13 683,0 mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- 3,062 km de drum construit din s. Vărzărești (sector IV)

5. Denumirea proiectului: "Acces asigurat la viață publică" (Pîrlița, cod 4920)

Aplicant: Primăria com. Pîrlița, r-nul Ungheni;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătățirea calității vieții populației prin renovarea porțiunii de drum de importanță regională DN R17.

Localizare: Regiunea de Dezvoltare Centru, Raionul Ungheni, Comuna: Pîrlița;

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului: - 9 377,93 mii lei, inclusiv:

Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.05/14 din 11.11.14– 9 227,93 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2013-2014: 9 227,93mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Panouri informative achiziționate și transmise în teritoriu aplicantului și beneficiarilor;
- 2,011 km de drum reabilitate și asfaltate;
- Serviciile de supraveghere tehnică achitate;
- Toate bunurile transmise aplicantului prin factură fiscală.

6. Denumirea proiectului: „Reabilitarea și modernizarea drumului regional L452 (G-452), or. Strășeni – s. Scoreni (r-nul Strășeni) – s. Malcoci (r-nul Ialoveni)”.

Aplicant: primăria s. Scoreni, raionul Strășeni;

Obiectiv general al proiectului: Reconstrucția și renovarea drumului local L452, pe porțiunea s. Scoreni, r-l Strășeni și s. Malcoci, r-l Ialoveni cu lungimea de 6200 m.

Localizare: Regiunea Centru, raioanele Strășeni și Ialoveni, localitățile Scoreni și;

Durată de implementare a proiectului: 19 luni;

Suma totală a proiectului – 31 153 ,08 mii lei;

Suma valorificată din FNDR pentru anul 2013: 12 546,76 mii lei;

Suma aprobată din FNDR, pentru anul 2014, conform deciziei CNCDR nr.13/13 din 20.12.13- 11 199,89 mii lei;

Suma aprobată din FNDR pentru anul 2014, conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.14 – 17 402,18 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 12 185,5 mii lei;

Total suma valorificată din FNDR în anul 2013 - 2014: 25 073,1 mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- 6,2 km. de drum reconstruit din s. Scoreni, r-nul Strășeni

7. Denumirea proiectului: „Eliberarea izvoarelor râului Bîc” (Temeleuți, cod 0714)

Aplicant: Primăria com. Temeleuți, r-nul Călărași;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătățirea calității vieții în Regiunea Centru, prin dezvoltarea infrastructurii de aprovizionare cu apă potabilă..

Localizare: Regiunea de Dezvoltare Centru, Raionul Călărași, s.Temeleuți;

Durată de implementare a proiectului: 18 luni;

Suma totală a proiectului: - 10 619,90 mii lei, inclusiv:

Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.05/14 din 11.11.14– 4 999,90 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 2 399,91 mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Proiect tehnic și raport de verificare actualizat;
- Lucrări de construcție în cadrul proiectului contractate;
- Serviciile de supraveghere tehnică contractate;
- 10,50 km de apeduct construit;
- 4 fântâni de captare construite.

8. Denumirea proiectului: „Grup de producători și Casă de ambalare pentru servicii moderne de marketing la export” (Costești, cod 0878)

Aplicant: Primăria s.Costești, r-nul Ialoveni;

Obiectiv general al proiectului: Creșterea veniturilor și a competitivității producătorilor de fructe și struguri de masă din Regiunea de Dezvoltare Centru.

*Localizare:*Casa de ambalare va fi construită în satul Costești, raionul Ialoveni, iar Grupul de producători va fi format de către întreprinderile agricole din mai multe raioane ale Regiunii de Dezvoltare Centru cum ar fi raioanele Hîncești, Anenii Noi, Strășeni, Călărași, Nisporeni, precum și din alte Regiuni de Dezvoltare Cahul, Cantemir, Leova.

Durață de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului: -26 975,885 mii lei,, inclusiv:

Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.2014- 14 970,402 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014 : 3 113,611 miilei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Proiect tehnic elaborat și verificat;
- Contractul la AAP;
- deopertarea stratului de asfalt,
- turnarea fundației,
- compactarea pământului,
- turnarea primului strat de pardosea,
- montarea construcției metalice,
- montarea liniei electrice exterioare.

9. Denumirea proiectului: „Îmbunătățirea calității vieții populației rurale prin construcția sistemelor de apă potabilă și de canalizare, regionalizarea serviciilor comunale în satele din lunca r. Lapușnița, raionul Hîncești” (Sofia, cod 0703)

Aplicant: Primăria s.Sofia, r-nul Hîncești;

Obiectiv general al proiectului: Creșterea calității vieții în satele Sofia, Bălceana și Negrea ale raionului Hîncești prin reabilitarea sistemelor comunale de apă și canalizare

Localizare: Regiunea de Dezvoltare Centru,Raionul Hîncești, s.Sofia, s.Negrea, s.Bălceana;

Durață de implementare a proiectului: 12 luni;

Suma totală a proiectului: -24 156,00 mii lei,, inclusiv:

*Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.2014-*24 156,00 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014 : 500,636 miilei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Proiect tehnic elaborat și verificat;
- Contractul la AAP;
- În sat.Sofia a fost pozață 355 m. de rețea de canalizare, în sat.Bălceana 800 m. de rețea de canalizare și sat.Negrea 2 176 m. rețea de canalizare.

10. Denumirea proiectului: „Dezvoltarea activității economice în sectorul cu potențial industrial regional a orașului Hîncești prin construcția capitală a drumului de ocolire” (Primăria or.Hîncești, cod 08603)

Aplicant: Primăria or.Hîncești;

Obiectiv general al proiectului: Construcția unui sector de drum pichetul 9 +42 și instalarea sensului giratoriu în or. Hîncești cu accesul la traseele republicane R3, R34 și R33.

Devierea traficului rutier regional ce trece prin centrul orașului, slăbirea intensității de circulație a transporturilor tranzit și de mare tonaj precum și asigurarea accesului transportului către zonele industrial-economice.

În rezultatul implementării proiectului circa 25726 de locuitori vor avea acces confortabil la drumul republican Chișinău-Hîncești-Cimișlia-Basarabeasca R3 și R34. Implementarea acțiunii exclude pericolul de inundare a 450 de case.

Se va majora atractivitatea investițională a localității, se vor crea noi locuri de muncă.

Localizare: Regiunea de Dezvoltare Centru, raionul Hîncești, localitatea or.Hîncești;

Durată de implementare a proiectului: 20 luni;

Suma totală a proiectului – 72 235,290 mii lei;

Suma aprobată din FNDRconform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.2014 - 28 517,160 mii lei;

Suma valorificată din FNDR: 13 241,773 mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Proiect tehnic elaborat și verificat;
- Lucrări de construcție în cadrul proiectului au fost inițiate, la moment are loc compactarea pământului;
- strămutarea apeductului cu conectarea lui;
- lucrări de întărire a malurilor;
- montarea geotextilului;
- împrăștierea pietrișului și compactarea lui;

- montarea bordurilor;
- lucrări de amorsare a suprafeței cu bitum și amenajarea stratului de pietriș negru.

11. Denumirea proiectului: „Reabilitarea infrastructurii de transport spre obiectivele de importanță majoră” (or. Nisporeni, r-nul Nisporeni, cod 0861)

Aplicant: Primăria or. Nisporeni, r-nul Nisporeni;

Obiectiv general al proiectului: Dezvoltarea infrastructurii de transport și extinderea căilor de acces spre unele obiective de importanță majoră.

Localizare: Regiunea Centru, Raionul Nisporeni, or. Nisporeni.

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului –3 975,67 mii lei;

Suma aprobată din FNDR, pentru anul 2014, conform deciziei CNCDR nr.13/13 din 20.12.13- 3 014, 82 mii lei;

Suma aprobată din FNDR, pentru anul 2014, conform deciziei CNCDR nr.5/14 din 11.11.14- 3 975,67mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 3 975,67 mii lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- 0,62 km. de drum reconstruit din or. Nisporeni.

12. Denumirea proiectului: „Sporirea atractivității turistice a zonei Centru prin consolidarea patrimoniului existent” (Donici, r-nul Orhei, cod proiect 0704)

Aplicant: Primăria Donici, r-nul Orhei;

Obiectiv general al proiectului: Consolidarea eforturilor pentru ridicarea gradului de atractivitate investițională și creșterea imaginii turistice a localităților din zona Centru a țării prin crearea traseului turistic „Drumul muzeelor”

Localizare: Regiunea Centru, s.Donici, r-nul Orhei;

Durată implementării proiectului: 12 luni.

Costul proiectului precizat -5 741,7mii lei,

Suma aprobată din FNDR conform deciziei CNCDR nr. 4/14 din 11.11.14 – 5 108,7 mii lei;

Contribuția personală: 633, 02 mii lei;

Suma valorificată din FNDR: 4 468,52 mii lei;

Produsele obținute în urma implementării proiectului:

- 8 localități amenajate, atractive din punct de vedere turistic;
- 3 parcuri amenajate, zone verzi create în localitățile beneficiare Donici, Codreanca și Cucuruzeni;
- 5 indicatoare (întrări) în localitățile Codreanca, Lupa-Recea, Pocșești, Camencea și Donici construite și amenajate;
- 5 panouri informative distribuite și instalate;
- 5 clădiri istorico-arhitecturale renovate și amenajate (muzee);
- 4 265 m de trotuar construit și amenajat în localitățile Donici, Orhei și Sărătenii Vechi;

Rezultate obținute în urma implementării proiectului:

- circa 44.4 mii de persoane, 630 agenți economici și 55 instituții publice beneficiare;
- locații pentru investiții și turism regionale relansate;
- investiții atrase în RDC;

13. Denumirea proiectului: ”Construcția stației raionale de epurare și dezvoltarea sistemului public de canalizare și epurare a apelor uzate la nivel intercomunitar” (Telenești, cod 0761)

Aplicant: Primăria or. Telenești, r-nul Telenești;

Obiectiv general al proiectului: Dezvoltarea cooperării intercomunitare pentru creșterea calității vieții și a mediului înconjurător prin construcția stației raionale de epurare a apei uzate și extinderea sistemului de canalizare din orașul Telenești și satele Mihalașa, Mihalașa Nouă și Inești.

Localizare: Regiunea de Dezvoltare Centru, Raionul Telenești, orașul Telenești, s. Inești;

Durată de implementare a proiectului: 24 luni;

Suma totală a proiectului: -30 265,36mii lei, inclusiv:

Suma precizată din FNDR a proiectului conform deciziei CNCDR nr.05/14 din 11.11.14– 23 432,42 mii lei;

Suma alocată de USAID: 6 682,94 mii lei (conform FARA încheiat suma precizată reprezintă 498 913 dolari);

Suma alocată din FNDR conform deciziei CNCDR nr.05/14 din 11.11.14 – 5,80 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2014: 5,80miilei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

- Proiect tehnic și rapoarte de verificare actualizate;
- Panouri informative achiziționate și transmise în teritoriu aplicatului și partenerilor;
- Acord de parteneriat încheiat;

– Lucrări de construcție în cadrul proiectului contractate;

A. Proiecte în derulare finanțate din GIZ:

1. Denumirea proiectului: ”Îmbunătățirea sistemului integrat de management al deșeurilor solide în raioanele Șoldănești, Rezina și Florești”(GIZ)

Aplicant: Primăria orașului Șoldănești în parteneriat cu primăria orașului Florești;

Obiectiv general al proiectului: Reducerea nivelului de poluare a mediului prin extinderea managementului integrat de colectare și stocare și reciclare a deșeurilor din raioanele Șoldănești, Rezina și Florești

Localizare: Regiunea Centru, Locuitorii raionului Șoldănești localitățile: or. Șoldănești, satelor: Parcani, Glingeni, Mihuleni, Șestaci, Șipca, Olișcani, Alcedar, Poiana, *Vadul Rașcov, Climăuții de Jos, Salcia, Cușmirca, Cobîlea, Chipeșca, Fuzăuca, Sămășcani, Răspopeni, Găuzeni.*

– *Locuitorii din raionul Rezina localitățile: Lipceni, Mateuți, Peciște și Meseni.*

– *Locuitorii raionului Florești localitățile: or. Florești, or. Mărculești, Lunga, satul Mărculești, Rădulenii Vechi, or. Ghindești, satul Ghindești, Gura-Camencii, Băhrinești, Prajila, Roșietici, Varvareuca. În total un număr de 35 localități din cele trei raioane cu un număr de 77,143 locuitori.*

Durată implementării proiectului: 24 luni.

Costul proiectului planificat –

GIZ: 36.117,74 mii MDL

FNDR: 10.000,00 mii MDL

Rezultate obținute la momentul raportării: 4 depozite temporare amenajate.

Inițierea serviciului de salubritate în localități .

2. Denumirea proiectului, „Creșterea eficienței energetice a spitalului regional Orhei”, CR Orhei.(GIZ)

Aplicant: Consiliul raional Orhei;

Obiectiv general al proiectului: Creșterea eficienței energetice a spitalului raional din orașul Orhei;

Localizare: orașul Orhei, raionul Orhei;

Durată estimativă: 24 luni;

Costuri estimative prima etapă: 6 312,0 mii lei;

Costuri estimative a doua etapă: 10 657,85mii lei

Produsele obținute în urma implementării proiectului:

- 1257,52 m2 ferestre schimbate;
- 3871,25 m2 de pereți exteriori izolați;
- Sistem de alimentare cu apă și canalizare renovat;
- Sistem inteligent de monitorizare a energiei procurat și instalat;
- puncte termice procurate și instalate.

Rezultate obținute la momentul raportării:

Din economiile formate au fost reparate 2 intrări în blocul Terapie

3. Denumirea proiectului, „Îmbunătățirea eficienței energetice a spitalului regional Nisporeni”, CR Nisporeni. (GIZ)

Aplicant: Consiliul raional Nisporeni;

Obiectiv general al proiectului: Îmbunătățirea eficienței energetice a spitalului raional din orașul Nisporeni;

Localizare: orașul Nisporeni, raionul Nisporeni;

Durată estimativă: 24 luni;

Costuri estimative: 18 276 216,00 lei;

Rezultate obținute la momentul raportării:

A fost inițiată procedura de achiziții publice, publicată în Buletinul Achiziții Publice urmează deschiderea ofertelor.

2.2 Monitorizarea și evaluarea proiectelor de dezvoltare regională

Conform planului de implementare a proiectelor, s-au realizat vizite săptămânale de monitorizare la fiecare proiect aflat în implementare în anul 2014 , pentru depistarea problemelor ce apar în procesul de execuție a lucrărilor de construcție și montaj, și identificarea soluțiilor de depășire a lor, în urma cărora au fost întocmite procese verbale de lucru și s-a prezentat procese verbale de execuție a lucrărilor. Eficiența implementării proiectelor investiționale s-a realizat prin monitorizare și raportarea realizării activităților conform planului de implementare a proiectului individual (raport săptămânal), raportarea privind valorificarea bugetului proiectului individual (raport lunar), raportarea cu privire la situația proiectelor în implementare din RDC individual (raport trimestrial) și monitorizarea valorificării mijloacelor financiare.

Rezultate:

Obiectiv specific 2.1

- 8 acorduri de parteneriat semnate
- 17 planuri de implementare și activitate a proiectelor actualizate
- 13 rezervoare de apă potabilă construite

- 37,5 km de apeduct construit
- 12,0 km de drum regional construit

Obiectiv specific 2.2

- Realizate circa 200 vizite de monitorizare la proiecte
- 68 rapoarte cu privire la situația proiectelor în implementare din RDC individuale elaborate și transmise la MDRC
- 204 rapoarte cu privire la monitorizarea valorificării mijloacelor financiare elaborate și transmise la MDRC

OBIECTIVUL 3: DEZVOLTARE ȘI COOPERARE

Obiective specifice:

3.1 Promovarea potențialului de dezvoltare a RDC

3.2 Consolidarea capacităților actorilor locali și regionali

3.3 Consolidarea relațiilor de cooperare transfrontalieră și transnațională

La capitolul Dezvoltare și cooperare au fost realizate pe parcursul anului 2014 evenimente relevante ca seminare de instruire, ateliere de lucru, realizate de specialiștii din cadrul ADR Centru în comun cu colaboratorii MDRC, consultanții GIZ, APL și ONG-urile regionale/naționale.

3.1 Promovarea potențialului de dezvoltare a RDC

1. Elaborarea Profilului Investițional Public al Regiunii de Dezvoltare Centru.

Profilul Investițional Public al RDC este un ghid de promovare investițională a Regiunii Centru și a țării per ansamblu. Publicația conține informații a 24 de instituții publice din Republica Moldova, deschise pentru investiții externe. Inițiativa aparține proiectului Asistență Tehnică al UE pentru Suportul Bugetar Sectorial „Stimularea Economică în Zonele Rurale”.

2. Întrunirea regională „Utilizarea fondurilor investiționale în raionul Anenii Noi: Experiențe, practici și oportunități de finanțare”.

Evenimentul a fost organizat pe 14 martie 2014, de către Consiliul raional Anenii Noi în parteneriat cu ADR Centru și CIAL (Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale). Scopul întrunirii a fost de a spori interesul reprezentanților APL și societății civile față de diversele oportunități de finanțare. Oferindu-le exemple despre cum bunele capacități de dezvoltare și implementare a unui proiect poate aduce beneficii localităților. Organizatorii au acordat mențiuni celor mai bune proiecte implementate în ultimii ani, care și-au dovedit durabilitatea și au crescut condițiile de viață a locuitorilor r-lui Anenii Noi.

3. Forumul economic „Dezvoltare prin Cooperare Economică și Inter-instituțională”.

Forumul a fost organizat în parteneriat cu ADR Centru, pe 20-21 mai 2014, în or. Rezina. Evenimentul ține de impulsivarea dezvoltării relațiilor economice și interinstituționale în cadrul Euroregiunii „Siret-Prut-Nistru”, Euroregiunii „Nistru”, Regiunii de Dezvoltare Centru și a unor localități din România, Ucraina și Polonia, care nu sînt membri ale Regiunilor menționate. Promovarea Regiunii Centru pentru afaceri de succes, facilitarea relațiilor dintre oamenii de afaceri străini și locali.

Participanții la acest eveniment au posibilitatea să stabilească relații și să încheie acorduri de colaborare în vederea preluării practicilor oaspeților din străinătate pentru dezvoltarea afacerilor în țara noastră.

Prima ediție a Forumului Economic întrunește un număr de peste 300 de antreprenori și reprezentanți ai autorităților publice locale din Ucraina, România, Polonia și Moldova.

4. Seminare Paralele Organizate în Regiunile de Dezvoltare a Republicii Moldova în cadrul Săptămânii investiționale „Moldova Business Week 2014”

Evenimentul s-a desfășurat pe 9 iunie 2014 la inițiativa Ministerului Economiei, Organizației de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului (MIEPO) în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agenția de Dezvoltare Regională Centru și Administrația publică a raionului Hîncești.

„Moldova Business Week” s-a desfășoară în perioada 5 - 12 iunie în toată țara, cu scopul de promovare a potențialului de export și de atragere a investițiilor în Republicii Moldova cuprinzând mai multe evenimente majore, printre care Forul Exportatorilor, ședința Diplomatic Economic Club, Forul Economic Vinez, Conferința Investitorilor Europeni și este adresat companiilor din țară, precum și mediului investițional internațional.

5. Forumul Economic Transfrontalier al Euroregiunii Siret-Prut-Nistru.

Evenimentul a avut loc în perioada 25-26 iunie 2014 și a fost găzduit de mun. Bălți, Obiectivul forumului constă în oferirea oportunităților reale pentru Republica Moldova, România, Ucraina, țările baltice, Polonia, Italia și spațiul CSI de a stabili relații de cooperare între instituții publice, întreprinderi și agenți economici pe linie economico-investițională, culturală și administrativă.

La forum au fost prezentate proiecte economice propuse spre implementare de administrațiile centrale, regionale și locale din țările menționate, la care mediul de afaceri va găsi

oportunități de conectare sau ajustare. Totodată, în cadrul forumului a fost inclusă componenta „business to business”, fiind abordat, în primul rând, aspectul relațional.

„Forumul Economic Transfrontalier” impulsionează dezvoltarea relațiilor economice transfrontaliere la granița de est a Uniunii Europene. Totodată, prin acest proiect s-a dorit să repună în valoare poziția strategică a orașului Iași la granița de est a Uniunii Europene. Această poziție geografică conferă posibilitatea de a fi o poartă de acces în procesul de interacțiune economică dintre Est și Vest.

A doua zi a forumului transfrontalier, au fost organizate o serie de vizite la obiective industriale și investiționale din mun. Bălți.

În componența Euroregiunii Siret-Prut-Nistru intră județele Iași, Vaslui și Prahova din România, iar din Republica Moldova - municipiul Bălți și raioanele Ialoveni, Anenii Noi, Basarabeasca, Călărași, Căușeni, Cimișlia, Criuleni, Dubăsari, Florești, Hâncești, Leova, Nisporeni, Orhei, Rezina, Șoldănești, Soroca, Ștefan Vodă, Strășeni, Telenești, Ungheni, Fălești, Glodeni, Sângerei, Râșcani și Drochia.

6. Forumul Economic Regional „Cooperare pentru dezvoltare”

Cea de-a V-a ediție a forumului a fost organizată de către Agenția de Dezvoltare Centru și Consiliul raional Ungheni, în parteneriat cu alte instituții naționale și internaționale.

La Forum au participat reprezentanți ai administrației publice centrale, regionale și locale, ai ambasadelor, sectorului asociativ privat, mediului

de afaceri din România, Belarus, Ucraina, Polonia, Ungaria, Lituania, Estonia.

Obiectivele majore ale Forumului țin de promovarea și susținerea competitivității economice prin impulsivitatea dezvoltării parteneriatelor regionale puternice, prezentarea practicilor de succes și facilitarea dialogului între toți actorii implicați în crearea unui mediu economic competitiv și atractiv, cu o creștere economică durabilă și cuprinzătoare.

Astfel, agenda forumului a inclus prezentări și discuții privind noi oportunități de dezvoltare a afacerilor, intensificare a parteneriatelor și atragere a investițiilor în regiune în contextul semnării Acordului de Asociere a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană, prezentări a agenților economici și activități de tip business to business.

În a doua jumătate a zilei, programul a inclus vizita delegațiilor la agenți economici de succes din regiunea Centru, unde participanții au făcut schimb de experiență și practici pentru buna gestionare a unei afaceri.

7. Vizită de studiu „Dezvoltarea mediului de afaceri al Regiunii de Dezvoltare Centru în domeniul și turismului rural și industriei alimentare”

ADR Centru în parteneriat cu Asociația Euroregiunii BUG, Polonia a organizat o vizită de studiu la

prioritatea II, pentru 13 reprezentanți (selecți în bază de concurs) a mediului de afaceri din domeniul turistic și agro-alimentar. Vizita a avut loc în perioada 24-30 august 2014, în provincia Lublin și a fost finanțată cadrul unui proiect finanțat de fondul polonez-american *Freedom Foundation*. Scopul vizitei a fost de a prezenta experiența poloneză în

dezvoltarea turismului și industriei agro-alimentare, după schimbarea sistemului politic și economic în Polonia și direcțiile de dezvoltare poloneze în domeniile sus menționate, în scopul de a aplica cunoștințele dobândite în Republica Moldova.

Un program bogat a inclus întrevederi cu reprezentanți ai mediului de afaceri în domeniul turistic și companiilor cu diferite tipuri de producție și prelucrare agro-alimentare (*Cooperative Mleczarska „Bieluch” în Chelm, Ybbstaler Fruit Polska Sp. z o.o. – producător de concentrate de fructe; ferma Suchekownaty – Pieńków; Asociația producătorilor de fructe și legume SAD-POL k. Wisznic; Piața de Lublin Hurtowy S.A. în Elizówce; Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Zagroda – producător și distribuitor de carne și mezeluri tradiționale*).

La fel, au fost organizate întrevederi cu autoritățile publice central, regionale și locale din provincia Lublin, (biroul Mareșalului de Lublin, reprezentanții Departamentului de Coordonare proiecte europene Ministerul Agriculturii și Mediului și directorul Agenției pentru Restructurare și Modernizare a industriei agro-alimentare și agriculturii din Lublin, reprezentanți Echipei de consultanță agricolă din Chelm și reprezentanții Bialskopodlaskiej LGD.

8. Festivalul râului Bîc „Iubește-ți râul”, organizat de Centrul Național de Mediu, în parteneriat cu ADR Centru.

Pe 21 septembrie 2014, Complexul etnocultural Vatra, Strășeni, a găzduit a II-a ediție a Festivalului râului Bîc „Iubește-ți râul”, organizat de Centrul Național de Mediu.

Obiectivul evenimentului a fost de a susține menținerea unui

mediu ambiant curat și sănătos pentru locuitorii Regiunii Centru.

ADR Centru a devenit partenerul festivalului prin acordarea suportului privind elaborarea materialelor promoționale pentru festival.

3.2 Consolidarea capacităților actorilor locali și regionali

Dezvoltarea capacităților actorilor regionali s-a realizat printr-o diversitate de evenimente, seminare de instruire, ateliere de lucru, realizate de către ADR Centru în comun cu reprezentanții MDRC, consultanții GIZ, CIAL, APL și ONG-uri naționale. Principalii beneficiari au fost reprezentanții autorităților publice locale de nivelul I și II, agenții economici și ONG-urile din regiune.

Activități:

1. Conferință „Oportunități de acordare a granturilor mici pentru autoritățile publice locale din Republica Moldova”

Evenimentul a fost organizat pe 20 martie 2014, de către Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale din Republica Moldova (Solidarity Fund PL) în parteneriat cu Agenția de Dezvoltare Regională Centru.

Obiectivul general al conferinței - informarea APL-urilor și ONG-urilor privind oportunitățile de acordare a granturilor mici.

Evenimentul petrecut în mun. Chișinău a găzduit 120 de participanți din toate regiunile țării, precum și reprezentanți a organizațiilor din Polonia, Ucraina și Republica Moldova, ce au implementat trei proiecte de succes.

În cadrul conferinței au fost prezentat (e):

- *bunele practici: exemple de proiecte internaționale ale granturilor mici;*
- *Fondul Granturilor Mici planificat în cadrul CIAL.*

Evenimentul a avut și o componentă practică ce a constat în elaborarea exemplelor de proiect conform priorităților fondului de granturi planificat. Reprezentanții APL și ONG, repartizați în patru grupuri tematice, au elaborat în comun idei de proiecte ale celor mai prioritare domenii, cele mai bune din acestea fiind prezentate publicului larg.

2. Seminar „Guvernanța Regională Rurală– de la concept la practică”

În premieră pentru Moldova, în perioada 23-25 aprilie 2014, a fost organizat un seminar

dedicat tematicii și problematicii guvernanței regionale. Cei 30 de participanți, reprezentanți ai Agențiilor de Dezvoltare Regională, Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare, Academiei de Administrație Publică, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, consultanți GIZ, au analizat diverse concepte și situații care caracterizează „Guvernanța”.

3. Cursul de dezvoltare profesională „Dezvoltarea Regională”,

Pe 28 mai 2014, în cadrul cursului „Dezvoltarea regională”, organizat de Academia de Administrare Publică, a avut loc o vizită de studiu, a participanților la curs, în Regiunea de Dezvoltare Centru/Agenția de Dezvoltare Regională Centru/Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale. Scopul vizitei a fost de a familiariza participanții cursului cu proiectele investiționale din RDC, instrumentele instituționale de implementare, precum și inițiativele statelor partenere, în domeniul guvernării locale și regionale. Cursul de dezvoltare profesională se desfășoară în cadrul programului „Dezvoltarea regională”. Scopul general al programului constă în consolidarea capacităților în domeniul dezvoltării regionale, prin acumularea cunoștințelor noi, schimb de experiență și practici de succes, analiza situației locale, ținând cont de instrumentele și prioritățile procesului de dezvoltare regională. Acest program are la bază o serie de subiecte precum: obiectivele și principiile politicii de dezvoltare regională; tipologia regiunilor și a politicilor de dezvoltare regională; principiile de dezvoltare durabilă integrată – bază pentru dezvoltarea regională; modelul actual de dezvoltare regională integrată a UE; dezvoltare echilibrată și durabilă a teritoriului UE prin abordarea spațială; valorificarea experienței UE în domeniul politicii regionale de către Republica Moldova; dezvoltarea regională în Republica Moldova: cadrul strategic; dezvoltarea regională în Republica Moldova: cadrul instituțional și metodologic; analiza situației locale și diagnoza problemelor prin prisma priorităților de dezvoltare regională; resurse instituționale ale dezvoltării regionale; instrumente în dezvoltarea regională: cooperarea intercomunitară; parteneriatul public privat (PPP); inovarea și competitivitatea în materie de dezvoltare regională; informarea, comunicarea și mobilizarea comunităților pentru dezvoltarea regională; monitorizarea bazată pe rezultate a dezvoltării regionale, evaluarea impactului dezvoltării regionale; implicarea societății civile în luarea deciziilor la nivel regional.

4. Discuție publică: “Europa prin ochii tinerilor”.

Agenția de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) și Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale (CIAL), în parteneriat cu Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării (FJȘC) a USM au organizat pe 15 mai 2014 o *discuție publică* cu genericul "Europa prin ochii tinerilor".

Evenimentul a fost condus de către Krzysztof Kolanowski – ex-directorul CIAL, Peter Tomášek – reprezentant al Ambasadei Slovaciei în RM și Maarja Andla - voluntar din Estonia, Dumitru Țurcanu - prodecanul Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării, reprezentanți ai ADR Centru, precum și un grup de 40 de studenți. Cei trei cetățeni ai Uniunii Europene au împărtășit experiența țării de baștină în perioada de preaderare și aderare la Uniunea Europeană.

Tinerii jurnaliști au fost absorbiți de eveniment adresînd întrebări vorbitorilor referitoare la dezvoltarea mass mediei în perioada de post aderare și care sunt riscurile și părțile negative ale procesului de integrare europeană, și nu în ultimul rînd dacă UE acceptă ideea intrării Moldovei în Marea Familie Europeană.

Integrarea Europeană presupune reforme și reglementări foarte stricte, însă anume aceste reforme au fost cheia creșterii economice substanțiale. Toate provocările pe termen scurt se pot transforma în efecte pozitive pe termen lung, de exemplu creșterea prețurilor după adoptarea monedei euro a fost un efect de scurtă durată, pentru că apoi rata de schimb cu monedele statelor vecine s-a modificat.

5. Vizita de studiu și schimb de experiență în Georgia.

În cadrul vizitei de studiu a avut loc Conferința Regională de lansare a Programului de Cooperare Teritorială. La eveniment au fost discutate prioritățile, obiective, mecanisme de guvernare și cadrul instituțional al programelor de cooperare teritorială ale Parteneriatului Estic; s-au desfășurat ateliere de lucru între reprezentanții țărilor participante pe programe pentru cooperare teritorială aparte. În cadrul atelierului Programului Republica Moldova – Ucraina s-au analizat subiecte ce vizează organizarea apelurilor de propuneri de proiecte în perioada următoare. Din partea agenției a participat un specialist.

6. Sesiune de instruire în privind elaborarea conceptelor de proiecte în cadrul Programului Operațional Comun Moldova-Ucraina.

În perioada 28 iulie – 1 august 2014 specialistul în Relații internaționale și atragerea investițiilor din cadrul ADR Centru a participat la sesiunea de instruire în vederea elaborării conceptelor de proiecte

și parteneriate în cadrul Programului Operațional Comun Moldova – Ucraina.

7. Program de instruire/schimb internațional de experiență în managementul surselor de apă pentru autoritățile publice din Moldova și Bavaria.

În perioada 21 iulie – 01 august 2014 specialistul în managementul proiectelor din cadrul ADR Centru a luat parte la Academia Bavareză de Vară din or. Hof, Germania. Obiectivul evenimentului a fost dezvoltarea capacităților și schimb internațional de experiență în managementul surselor de apă.

La eveniment au participat specialiști în domeniul aprovizionării cu apă și canalizare din Moldova, Ucraina și Belarusia.

8. Schimb de experiență în domeniul managementului deșeurilor solide (Estonia).

În perioada 20-27 septembrie 2014, specialistul în managementul proiectelor din cadrul ADR Centru a participat la o vizită de studiu în Estonia (orașele Tallin, Kohila, Someru).

Scopul vizitei a fost împărtășirea experienței Estoniei în gestionarea deșeurilor solide. În cadrul vizitei au avut loc mai multe întreveneri cu autoritățile locale precum și vizite în teren la companiile de colectare și prelucrare a deșeurilor solide.

9. Atelier de instruire privind dezvoltarea strategiilor naționale și regionale de inovare, promovarea antreprenoriatului și creării de clustere (Varșovia, Polonia)

În perioada 13 – 17 octombrie 2014, un specialist în planificare strategică și programare din cadrul

ADR Centru și un membru al Consiliului Regional de Dezvoltare Centru au participat la un atelier de instruire privind dezvoltarea strategiilor naționale și regionale de inovare, promovarea antreprenoriatului și creării de clustere. Evenimentul care a avut loc în Varșovia, Polonia a avut drept obiectiv transferul de experiență a Poloniei în elaborarea instrumentelor și proiectelor de

dezvoltare regională ce vor contribui la creșterea competitivității și potențialului de dezvoltare al regiunilor, inclusiv promovarea spiritului antreprenorial, dezvoltarea mediului de afaceri, susținerea investițiilor și potențialului regiunilor.

Trainingul a fost organizat în cadrul proiectului „Sprijin pentru administrația publică din Republica Moldova în scopul pregătirii realizării proiectelor de susținere a creșterii competitivității și potențialului de dezvoltare al regiunilor” realizat de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării din Polonia (MID) în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC).

10. Conferința internațională „Multifuncționalitate, dezvoltare regională și cooperare inter-municipală în UE - cele mai bune practici pentru Republica Moldova”.

Pe 15 noiembrie 2014, a avut loc conferința internațională „Multifuncționalitate, dezvoltare regională și cooperare inter-municipală în UE - cele mai bune practici pentru Republica Moldova”. La eveniment au participat reprezentanții ADR Centru, autorități publice și reprezentanții societății civile din Regiunea Centru, care au fost instruiți de experți calificați, în vederea elaborării strategiilor de dezvoltare a localităților, lucru care le va permite să acceseze mai multe fonduri europene. Instruirile au fost posibile datorită

finanțării fondului internațional Vișegrad, care a alocat în acest sens 52 de mii de euro.

Astfel de proiecte oferă posibilitate ONG-urilor, instituțiilor publice și municipalităților să preia și să implementeze experiența instituțională a țărilor membre Visegrad (Slovacia, Cehia, Ungaria și Polonia), dar și să se dezvolte regional conform standardelor prevăzute de Acordul de Asociere.

11. Formatorii cursului de dezvoltare regională învață din experiența Germaniei cum să optimizeze instruirea funcționarilor

În perioada 9-16 noiembrie 2014, o delegație din 12 reprezentanți ai instituțiilor de dezvoltare regională și mediul academic au participat în Bautzen, Germania la un program de formare a

trainerilor în domeniul dezvoltării regionale. Deplasarea a avut loc în cadrul proiectului "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Cursul a fost găzduit de Centrul Internațional de Training Internațional al GIZ. Scopul general al formării a fost consolidarea capacităților profesionale și dezvoltarea competențelor participanților în vederea furnizării cu succes a cursului de „Dezvoltare Regională”. în cadrul Academiei de Administrare Publică din Republica Moldova.

Printre subiectele discutate, se numără: teorii de învățare și stiluri de instruire bazate pe necesitățile participanților; rolul și competențele formatorului; planificarea strategică în contextul dezvoltării regionale; diverse forme organizaționale; structuri pentru cooperarea intercomunitară; instrumentele de dezvoltare regională.

Programul a inclus vizite în teren și discuții cu reprezentanții proiectelor implementate și instituțiile relevante domeniului de dezvoltare regională.

Prin organizarea unor astfel de programe de instruire, proiectul GIZ și-a propus să contribuie la creșterea capacităților partenerilor săi în vederea realizării politicii de dezvoltare regională.

12. Vizită de studiu în România - schimb de experiență în domeniul managementului deșeurilor pentru autoritățile publice locale din zona de management II, RDC.

În perioada 23 - 28 noiembrie 2014, doi specialiști (*MP, PSP*) din cadrul ADR Centru au participat la o vizită de studiu în România (Argeș, Mureș, Sibiu).

Obiectivul vizitei a fost de a consolida capacitățile reprezentanților ADR-urilor, autorităților locale, întreprinderilor municipale și a membrilor Grupului de lucru regional sectorial privind funcționarea unui sistem regional de management al deșeurilor menajere solide. Vizita de studiu a fost organizată în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

În cadrul vizitei de studiu au avut loc întâlnirile cu:

- ✓ reprezentanții Consiliilor Județene Argeș, Sibiu și Mureș;
- ✓ reprezentanții Unităților de Implementare a Proiectelor Sistem de Management Integrat al

Deșeurilor în județele Argeș, Sibiu și Mureș;

- ✓ reprezentanții Asociației de Dezvoltare Intercomunitară din cadrul județelor Argeș, Sibiu și Mureș;

De asemenea, au fost organizate vizite în teren pentru familiarizarea cu Sistemele de Management Integrat al Deșeurilor din județele susmenționate.

13. Vizită de studiu în Estonia – schimb de experiență în domeniul comunicării publice și marketingului regional.

Specialistul în comunicare din cadrul ADR Centru a participat, în perioada 16-20 decembrie 2014, la o vizită de studiu în

Estonia, în domeniul comunicării publice și marketingului regional. Deplasarea a fost susținută financiar și organizată de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, în parteneriat cu Ambasada Republicii Moldova în Estonia.

Specialistul în comunicare și alți 5 participanți la vizita de studiu au avut întâlniri cu responsabili de gestionarea proceselor de relații publice de la Agenția Estoniană de Dezvoltare Regională și Locală ERKAS, Președinția Estoniei, Biroului Național de Audit. Totodată, delegații s-au întâlnit cu reprezentanți ai societății civile și mass-media estoniene.

La fel, GIZ sprijină elaborarea unei strategii de comunicare a MDRC pentru 2015-2018. Totodată, în 2015 va fi desfășurată o campanie națională de comunicare în domeniul dezvoltării regionale.

14. Vizită de studiu – experiența Poloniei în domeniul procedurilor de achiziții publice.

Specialistul în achiziții publice din cadrul ADR centru a participat, în perioada 23 - 28 noiembrie 2014, la o vizită de studiu în Polonia, în domeniul achizițiilor publice. Deplasarea a fost susținută financiar și organizată de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, în parteneriat cu Institutul INTL din Varșovia.

În cadrul vizitei, au avut loc întâlniri cu responsabili de gestionarea procedurilor de achiziții publice din cadrul Ministerului polonez al Dezvoltării și Infrastructurii și Ministerul Economiei. Totodată, delegații s-au întâlnit cu reprezentanți de companii care au experiență în organizarea tenderelor pentru proiecte majore de infrastructură, inclusiv cu finanțarea de Uniunea Europeană, la care participă autoritățile locale.

Printre subiectele abordate se numără: necesitățile și beneficiile formării clusterelor, asocierilor de companii pentru participarea la tendere, procedurile financiare și de achiziții, acordarea serviciilor de consultanță sectorului privat și autorităților de contractare, comunicarea în procesul de achiziții, racordarea la Directivele UE în domeniu.

Programul deplasării a inclus o vizită în orașul Łódź, unde delegația din Republica Moldova a discutat cu autoritățile locale și a aflat mai multe despre proiectele revitalizate din sursele Uniunii Europene.

În cadrul proiectului GIZ „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, suportul financiar este acordat prin intermediul Agențiilor de Dezvoltare Regională, responsabile de asigurarea unui proces transparent de achiziții publice, conform standardelor naționale.

3.3 Consolidarea relațiilor de cooperare transfrontalieră și transnațională

Vizita de lucru la Agenția de Dezvoltare Regională Centru, Alba Iulia, România, organizată în perioada 30 noiembrie – 2 decembrie. Colaboratori ai ADR Centru, Moldova și ADR Centru România, au participat la un Seminar bilateral de lucru și documentare cu tematica „Planificare prin utilizarea metodelor de analiză geo-spațială și programare în vederea implementării Programelor Operaționale. Scopul vizitei delegației din Republica Moldova a fost definirea cadrului de colaborare bilaterală pentru anul 2015, în vederea identificării posibilităților de parteneriat comun. Participanții au discutat aspecte cu privire la rezultatele programului REGIO din regiune, dar și ceea ce ține de informarea privind corelarea proiectelor finanțate din surse publice europene. De asemenea, în cadrul vizitei a fost abordată situația implementării POR din RD Centru, structura și modalitățile de finanțare a proiectelor.

Parteneriat moldo-slovac privind implementarea proiectului „Dezvoltarea capacităților orașelor privind planificarea urbană integrată în context regional”.

Reprezentanții ADR Centru au efectuat în perioada 16-19 decembrie 2014, o vizită la Agenția de Dezvoltare Regională Senec-Pezinok din Bratislava, Slovacia.

În cadrul vizitei a fost semnat un contract de parteneriat privind implementarea proiectului „Dezvoltarea capacităților orașelor privind planificarea urbană integrată în context regional”. Proiectul va fi finanțat în cadrul Programului Oficial de Asistență pentru Dezvoltare al Republicii Slovace și va demara în perioada ianuarie 2015 - aprilie 2016. Obiectivul proiectului este de a dezvolta capacitățile orașelor din Regiunea de Dezvoltare Centru

în planificare urbană integrată. Activitățile din cadrul proiectului se vor concentra pe dezvoltarea capacităților orașelor de a juca un rol mai important în dezvoltarea locală și regională, precum și pe împărtășirea experienței și bunelor practici între orașe similare.

Aplicant și partenerul principal al proiectului este Agenția de Dezvoltare Regională Senec-Pezinok, Republica Slovacă.

În cadrul proiectului sunt preconizate mai multe activități de transfer de cunoștințe și bune practici privind planificarea urbană integrată a experților slovaci și APL către instituții de dezvoltare regională și APL-uri din Republica Moldova (RDC).

Reprezentanții ADR Centru au participat la mai multe întâlniri cu părțile interesate în proiect, din cadrul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, Agenția de Dezvoltare Regională Komarno, primăria or. Senec precum și partenerii de bază a proiectului Agenția de Dezvoltare Regională Senec-Pezinok.

În concluzie, ADR Centru contribuie la promovarea potențialului de dezvoltare a Regiunii de Dezvoltare Centru, prin promovarea potențialului economic a regiunii, prin dezvoltarea capacităților actorilor regionali și prin intensificarea colaborării cu partenerii internaționali ai Agenției.

Rezultate:

Obiectiv specific 3.1

- Elaborat și publicat ghidul de promovare investițională a Regiunii Centru Elaborarea *Profilului Investițional Public al Regiunii de Dezvoltare Centru*.
- 2 Forumuri Economice Transfrontaliere ale Euroregiunii Siret-Prut-Nistru, organizate în parteneriat;
- 1 Forumul Economic Regional.

Obiectiv specific 3.2

- Participare a colaboratorilor ADR Centru la programe de formare continuă cum ar fi „Planificare și programare strategică integrată la nivel local și regional”, „Dezvoltare Regională”, „Statistica regională” și alte activități de instruire și de consolidare a capacităților, precum și facilitarea participării a reprezentanților autorităților administrației publice locale și sectorului civil și sectorului privat din regiune;
- Dezvoltare de capacități realizată în cadrul a 10 vizite de studiu și instruiți externe;

Obiectiv specific 3.3

- 2 vizite de consolidare a relațiilor de cooperare transfrontalieră și transnațională organizate.
- Realizat schimbul de experiență privind cunoașterea și identificarea noilor parteneri și a ideilor de proiecte.

OBIECTIVUL 4: COMUNICARE ȘI TRANSPARENȚĂ

Obiective specifice:

4.1 Asigurarea vizibilității și transparenței activității ADR Centru

4.2 Asigurarea vizibilității și transparenței proiectelor de dezvoltare regională

În perioada ianuarie-decembrie 2014 activitatea Agenției de Dezvoltare Regională Centru a fost reflectată în sursele mass-media locale, regionale și naționale, utilizându-se diverse forme: comunicarea electronică, respectiv pagina web a agenției și comunicarea directă, care s-a realizat prin întruniri și vizite la proiecte, sesiuni de informare și materiale informative precum broșuri și

buletine informative. În scopul asigurării unei comunicări eficiente, agenția urmărește diversificarea instrumentelor de comunicare, utilizându-le în dependență de publicul-țintă. De asemenea, au fost întreprinse măsuri de sporire a interesului societății pentru subiectele de dezvoltare regională. În comunicatele emise de ADR Centru s-a plasat accentul în direcția evidențierii beneficiilor parvenite în urma implementării proiectelor de dezvoltare regională și a impactului direct al acestora asupra publicului.

4.1 Asigurarea vizibilității și transparenței activității ADR Centru

În 2014, ADR Centru a continuat să promoveze potențialul socio-economic și cultural al Regiunii de Dezvoltare Centru prin organizarea mai multor evenimente, dar și prin distribuirea informațiilor de interes public prin intermediul site-urilor www.adrcentru.md, www.comunicate.md, www.civic.md etc. În perioada de raportare o mare importanță a fost acordată platformei de socializare Facebook, unde ADR Centru a actualizat pagina agenției cu regularitate partajând link-uri către articole informative relevante și fotografii, organizate în albume tematice.

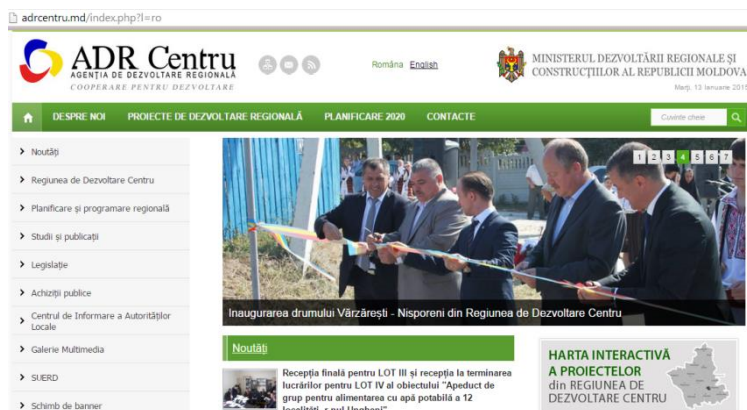
[/ro/cultura/restaurarea-conacul-manuc-bey-ar-putea-finaliza-in-2015/](http://ro/cultura/restaurarea-conacul-manuc-bey-ar-putea-finaliza-in-2015/)

Asigurarea sporită a accesului la informații pentru publicul interesat de activitățile desfășurate și rezultatele dobândite prin implementarea politicii de dezvoltare regională a constituit și în acest an o prioritate pentru noi. Astfel, în anul 2014 activitățile desfășurate de ADR Centru au fost reflectate atât prin instrumentele de comunicare ale Agenției, cât și de către sursele mass-media locale, regionale și naționale.

Majoritatea activităților de informare desfășurate în perioada ianuarie – decembrie 2014 s-au realizat în baza planului de comunicare, care a pornit de la premiza că principalele canale de comunicare cu actorii dezvoltării regionale sînt: comunicarea electronică, respectiv pagina web a agenției, comunicarea directă prin întruniri și vizite la proiecte, sesiuni de informare și materialele informative precum broșuri și buletine informative distribuite în formă electronică sau la diverse evenimente.

a) Pagina web: www.adrcentru.md

În anul 2014 pagina oficială a agenției a continuat să fie canalul cel mai complex și mai intens actualizat, unde pot fi accesate atât informațiile de actualitate, cât și arhiva noutăților și documentelor plasate de-a

lungul timpului de la înființarea agenției și pînă în prezent.

La sfîrșitul anului 2013 au fost făcute un șir de modificări care să sporească atractivitatea și utilitatea paginii, astfel ca începînd cu luna ianuarie a anului 2014 să avem un site modern, ușor de accesat și cu un spectru larg de informații din domeniul dezvoltării regionale și al proiectelor implementate în Regiunea de Dezvoltare Centru.

În toată această perioadă au fost operate mai multe modificări precum:

- schimbarea fotografiilor de fundal;
- modificarea parțial a structurii meniului principal și secundar;
- actualizarea rubricii Calendarul Regiunii, unde sînt plasate informații cu privire la evenimentele importante desfășurate în toate localitățile Regiunii Centru. Prin această activitate se urmărește informarea publicului și promovarea evenimentelor de interes comun, care au loc în Regiunea Centru.
- înnoirea continuă a rubricii Harta interactivă a Proiectelor oferă posibilitatea vizitatorilor site-ului nostru să acceseze cele mai actuale noutăți cu privire la implementarea proiectelor din RDC. Aici a fost creat un sistem de sortare a proiectelor după prioritățile și măsurile prevăzute în Strategia de Dezvoltare Regională Centru, dar și după gradul de implementare al proiectului. Informații relevante despre proiectele regionale implementate, precum și despre vizitele la proiecte, sînt plasate la rubrica noutăți, dar cu referință și la Harta Proiectelor.

Toate aceste modificări, dar și faptul că domeniul dezvoltare regională devine din ce în ce mai popular în rîndurile publicului larg au condus spre o creștere semnificativă a numărului de accesări a paginii electronice a ADR Centru pînă la 136 761 vizitatori unici, sau 972 372 repetări pentru anul 2014. La sfîrșitul anului 2013 a fost înregistrat un număr de 70.410 vizitatori. Astfel, numărul vizitatorilor unici în anul 2014 a crescut cu 51%.

b) Comunicatul de presă

Cea mai des întrebuițată formă de partajare a informației privind desfășurarea unor evenimente în Regiunea de Dezvoltare Centru, ori de către agenție rămîne a fi comunicatul de presă. Astfel, după necesitate, pentru fiecare eveniment au fost elaborate materiale destinate grupului țintă – invitație/notă informativă și comunicatul care sumează ideile expuse în cadrul unui eveniment.

De la începutul anului 2014 au fost elaborate 201 comunicate de presă și note informative, care au servit drept primă sursă de informare pentru mass-media locală, regional și națională. Acestea au fost plasate pe pagina oficială a ADR Centru www.adrcentru.md, pe

LA STRĂȘENI A FOST FINALIZAT UN DRUM LOCAL CU IEȘIRE LA TRASEUL CHIȘINĂU-LEUȘENI

În raionul Strășeni a fost finalizată construcția drumului local care face conexiunea dintre satele Scoreni și Malcoci și are ieșire spre traseul internațional Chișinău-Leușeni. Grație acestui tronson, localicii nu vor mai trebui să ocolească pentru a ajunge în capitală.

Drumul a fost construit în cadrul unui proiect realizat de Agenția de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) în parteneriat cu Primăria Scoreni și finanțat din sursele Fondului Național de Dezvoltare Regională. Acesta este un program regional care conectează localități din două raioane, Ialoveni și Strășeni, iar satul Scoreni va avea acces direct la traseul internațional Chișinău-Leușeni cu trecere prin Malcoci. Bugetul total al proiectului este de 31,5 mln de lei.

Potrivit directorului ADR Centru, Tudor Meșina, implementarea proiectului a fost posibilă datorită conlucrării eficiente dintre agenție și autoritățile publice locale. „Am reușit să facem un lucru bun pentru dezvoltarea economică regională. Businessmenii locali au deja idei de afaceri pe care vor să le lanseze în satul Scoreni, ceea ce demonstrează că infrastructura are un rol important în dezvoltarea unei localități rurale. Ne așteptăm la creșterea numărului locurilor de muncă și îmbunătățirea condițiilor de trai din aceste sate”, a subliniat Meșina.

site-ul www.comunicate.md, dar și distribuite prin poșta electronică la circa 350 adrese ale jurnaliștilor și bloggerilor autohtoni. Toate materialele informative, după importanță și impact, au fost plasate și distribuite și pe rețelele de socializare și informare în masă: www.facebook.com, www.civic.md, www.scribd.com, www.slideshare.com, www.youtube.com.

De asemenea, aceste materiale, după importanță și interes au fost expediate Autorităților Publice Locale, ONG-urilor din regiune, membrilor CRD Centru, precum și partenerilor agenției.

Printre mijloacele media care s-au arătat interesate de activitatea ADR Centru sînt: TVMoldova1, Publika TV, TV7, Canal Regional, AiciTV, Radio Moldova, Vocea Basarabiei, radio Europa Liberă, Radio Orhei, Radio Regional Hîncești, Ziarul Timpul, Moldova Suverană, Ora locală, Expresul, www.unimedia.md, www.ialovenionline.md, www.stirilocale.md, www.moldova-suverana.md, www.noi.md, www.jurnal.md, www.timpul.md, etc.

Principalele subiecte care au fost mediatizate pe parcursul perioadei de raportare au fost reprezentate de:

- Vizite de lucru și monitorizare, precum și activități realizate în cadrul proiectelor în implementare;
- Obiective construite în cadrul proiectelor și date în exploatare;
- Vizite de studiu ale colaboratorilor ADR Centru;
- Ateliere de lucru în domeniul Programelor regionale sectoriale;
- Ședințele CRD Centru;
- Activitatea ADR Centru – ședințe și vizite de lucru etc;
- Forumuri și alte activități importante desfășurate în parteneriat cu ADR Centru.

c) Buletine informative

Un alt instrument de comunicare utilizat de ADR Centru este transmiterea periodică, prin e-mail a buletinelor informative electronice (newsletter). Tradițional sînt elaborate buletine lunare, care sînt distribuite prin e-mail tuturor persoanelor din baza de date a ADR Centru. Acestea au fost plasate și pe

Cooperare pentru dezvoltare

Mesagerul Regiunii

Buletin informativ trimestrial al ADR Centru ianuarie-martie 2014

Dezvoltarea regională este parte a Planul de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană

În perspectiva de integrare europeană a țării, dezvoltarea regională se regăsește în Planul de Acțiuni RM-UE la compartimentul „Dezvoltarea rurală și regională”.

Politica de dezvoltare regională în Republica Moldova a fost elaborată în conformitate cu tendințele și prevederile directivelor europene care au ca obiectiv reducerea disparităților economice, sociale și dezechilibrelor dintre raioanele din componența regiunilor, care urmăresc în final folosul locuitorilor acestora. Nu cunoaștem astăzi oponenți care nu ar fi cointeresați pentru obținerea unei dezvoltări social-economice echilibrate și durabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova, consolidarea oportunităților financiare, instituționale și umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor și în mod corespunzător, susținerea activității autorităților administrației publice locale și a colectivităților locale orientate spre dezvoltarea social-economică a localităților și coordonarea interacțiunii lor cu strategiile și programele naționale, de sector și regionale de dezvoltare. O atenție sporită este acordată dezvoltării zonelor defavorizate și cooperării teritoriale cu scopul intensificării comunicării, schimbului de informații și a experienței între autoritățile naționale, locale și societatea civilă.

Grigore Cobzac, președintele CRD Centru

În context trebuie de precizat că, comunitățile din Regiunile de dezvoltare trebuie să identifice și să definească de comun acord cursul lor spre bunăstare, iar de la instituțiile implicate se așteaptă un cadru de orientare spre obținerea de performanță în interiorul unor regiuni dezvoltate, atractive pentru a trăi, a investi și a munci.

Grigore Cobzac, Președintele Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru este unul exemplar

pagina oficială a agenției sau pe contul de facebook al ADR Centru.

Începînd din 2013 ADR Centru elaborează și Buletinul trimestrial numit Mesagerul Regiunii, care este distribuit la evenimente importante organizate în regiune, sau repartizate autorităților publice din centrul țării pentru informare și documentare despre cele mai importante evenimente desfășurate de ADR Centru în regiune.

d) Materiale promoționale

Promovarea instituției și a regiunii Centru s-a realizat în mare parte și prin distribuirea materialelor promoționale. Astfel că, pe parcursul anului de raportare au fost tipărite materiale de informare și promovare precum:

- mape cu logotipul agenției;
- bannerul Regiunii de Dezvoltare Centru;
- broșura despre Agenția de Dezvoltare Regională Centru;
- broșura Regiunea de Dezvoltare Centru/ Proiecte investiționale;
- broșura Impactul factorilor de mediu;
- mape cu logotip pentru Forumul Economic Regional;
- banner pentru Forumul Economic Regional;
- felicitări cu logotipul agenției;
- agende;
- suvenire.

Materialele de promovare a agenției, dar și a regiunii sînt unul din instrumentele indispensabile unui proces de comunicare eficient cu publicul larg. Aceste materiale au fost distribuite la diverse evenimente organizate de agenție sau în parteneriat cu alte instituții din regiune.

Bannerul RDC este afișat la toate ședințele importante, ateliere de lucru, întruniri și dezbateri organizate în regiune, dar și în sediul agenției.

Broșurile sînt un instrument care au un impact pe termen lung și au avantajul posibilității revenirii oricînd la textul tipărit în aceasta. Publicul căruia sînt distribuite aceste broșuri sînt de cele mai multe ori potențiali aplicanți sau finanțatori ai proiectelor de dezvoltare regională.

e) Evenimente de promovare a ADR Centru

În anul 2014 au fost organizate cîteva evenimente importante care au avut drept scop promovarea imaginii instituției, dar și extinderea publicului interes de domeniul dezvoltare regională.

Astfel, Agenția de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru) și Centrul de Informare pentru Autoritățile Locale în Republica Moldova (CIAL) în parteneriat cu Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării (FJȘC) a USM au organizat pe data de 15 mai o Discuție publică cu genericul "Europa prin ochii tinerilor". La eveniment au participat trei membri ai Uniunii Europene, care au împărtășit experiența țării de baștină în perioada de preaderare și Integrare Europeană unui grup de 40 de studenți. Tinerii jurnaliști au fost entuziasmați de organizarea unui astfel de eveniment adresând nenumărate întrebări vorbitorilor. Jurnaliștii au vrut să știe care sînt riscurile și părțile negative ale procesului de integrare europeană, dacă a devenit presa din statele vorbitorilor mai calitativă după aderarea la UE, dar și dacă UE acceptă ideea intrării Moldovei în Casa Europeană.

Al doilea eveniment important organizat la același capitol s-a desfășurat pe 28 mai, la sediul agenției, unde participanții la cursul Dezvoltare Regională și nemijlocit a Programei de instruire a personalului din cadrul autorităților administrației publice locale desfășurat de Academia de Administrare Publică, au vizitat Agenția de Dezvoltare Regională Centru, în cadrul evenimentului Ziua Ușilor Deschise la ADR Centru.

Scopul evenimentului a fost de a informa vizitatorii despre procesul dezvoltării regionale în Regiunea Centru, despre rolul și activitățile relevante ale agenției întru realizarea misiunii de bază, dar și promovarea regiunii centru înafara țării, în mod special, în țările membre UE și cele candidate. Toți participanții au primit materiale informative relevantă despre agenție, regiune, dar și despre proiectele care se desfășoară în perimetrul regiunii centru. Este o frumoasă tradiție să organizăm acest eveniment în primavara fiecărui an, în contextul Zilelor Uniunii Europene avînd colaborări frumoase cu un șir de state membre a UE, care vin cu susținere financiară în implementarea unor proiecte regionale.

Un alt eveniment de rezonanță națională, desfășurat în luna septembrie, în RDC, a fost cea de-a doua ediție a Festivalului râului Bîc „Iubește-ți rîul!”. A devenit o frumoasă tradiție ca Agenția de Dezvoltare Regională Centru să fie partener la organizarea acestui eveniment deosebit. Astfel, o echipă a agenției condusă de directorul ADR Centru,

Tudor Meșina, participă anual la festivitatea dedicată râului Bîc.

Suportul acordat pentru buna desfășurare a festivalului organizat de către Centrul Național de Mediu a venit în susținerea unui mediu ambiant curat și sănătos pentru locuitorii Regiunii Centru. Festivalul a avut loc în cadrul complexului etno-cultural „Vatra”, la 32 km distanță de Chișinău pe

traseul Chișinău-Ungheni, unde peste 400 de artiști populari din regiune au reînviat tradițiile strămoșilor noștri pentru a transmite o suflare nouă râului Bîc.

4.2 Asigurarea vizibilității și transparenței proiectelor de dezvoltare regională

Proiectele implementate de ADR Centru în Regiunea de Dezvoltare Centru constituie punctele de reper în jurul cărora se desfășoară o mare parte din activități de comunicare și informare. Monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a proiectelor, prin vizite în teritoriu,

seminare, ședințe de lucru, a devenit o platformă prin care s-a făcut posibilă promovarea și mediatizarea activităților ADR Centru atât la nivel regional, cât și la nivel național. Asigurarea vizibilității în procesul de implementare a proiectelor a fost posibilă odată cu lansarea acestora. Obiectivul s-a realizat prin divizarea acestuia în patru puncte majore:

- a) Vizite de lucru și monitorizare în cadrul proiectelor;
- b) Mediatizarea periodică a rezultatelor proiectelor de dezvoltare regională;
- c) Evenimente de dare în exploatare a obiectelor construite/reabilitate în cadrul proiectelor de dezvoltare regională cu finanțare din FNDR sau a susținerii din partenerilor internaționali;
- d) Vizite pentru jurnaliști și bloggeri la proiectele de dezvoltare regională.

În mod sistematic, pe siteul agenției au fost plasate informații despre fiecare proiect de dezvoltare regional în implementare. De asemenea, în urma distribuirii comunicatelor de presă, majoritatea activităților desfășurate în cadrul proiectelor au fost reflectate atât în presa regională, cât și cea națională. Astfel, mass media a preluat în mare parte comunicatele și notele informative distribuite de agenție cu privire la implementarea proiectelor și la efectele acestora asupra calității vieții populației după finisarea proiectelor. În acest an avem 225 materiale identificate în sursele mass media despre proiectele de dezvoltare, dar și alte evenimente desfășurate de agenție în regiune.

Informații relevante despre proiectele regionale realizate au fost diseminate prin intermediul panourilor informaționale, care au fost montate în localitățile beneficiare. De aceea fiecare dintre locuitorii satelor și orașelor unde se implementează un proiect regional sînt informați despre implementatorul, dar și sursa de finanțare a proiectului.

În prima jumătate a anului 2014 s-a simțit o creștere a interesului jurnaliștilor pentru proiectele de dezvoltare regional. Astfel, Agenția de Dezvoltare Regională Centru a organizat, la solicitarea jurnaliștilor regionali și naționali mai multe vizite la proiectele în implementare, dar și la unele dintre cele finalizate.

În anul 2014 numărăm peste 225 de apariții în sursele mass media dintre care:

- Reportaje TV – 52;

- Reportaje radio – 36,
- Presa scrisă – 32;
- Presa on-line – 128.

Acești indicatori ne demonstrează interesul sporit pentru domeniul dezvoltare regională, care se datorează proiectelor de succes implementate în regiune și care au un impact deosebit asupra calității vieții cetățenilor.

Rezultate:

Obiectivul specific 4.1

- Pagina oficială a agenției actualizată continuu;
- 201 comunicate de presă și note informative elaborate și distribuite;
- 225 apariții în presa locală, regională și națională;
- 12 numere ale Buletinului informativ electronic elaborate și distribuite;
- 4 numere ale Buletinului trimestrial “Mesagerul Regiunii” elaborate și distribuite;
- 3 broșuri elaborate cu scopul promovării Regiunii Centru și a proiectelor regionale;
- 3 evenimente de promovare a RDC și ADR Centru organizate.

Obiectivul specific 4.2

- Harta Interactivă a proiectelor din RDC actualizată continuu;
- 7 vizite organizate pentru jurnaliști la proiectele de dezvoltare regională;
- 225 apariții în presă, preponderant despre proiectele de dezvoltare regională implementate de agenție în RDC.

OBIECTIVUL 5: ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ

Obiective specifice:

5.1 Activitatea managerială, resurse umane și dezvoltarea instituțională

5.2 Managementul financiar și achiziții publice

5.3 Suport instituțional pentru CRD Centru

5.1 Activitatea managerială, resurse umane și dezvoltarea instituțională

Planificarea și raportarea anuală. Pe parcursul anului 2014 a fost elaborat raportul semestrial și raportul anual de activitate al ADR Centru. La compartimentul planificare instituțională s-a elaborat Planul de instruire al ADR Centru pentru anul 2015 și Planul de activitate al ADR Centru pentru anul 2015.

La compartimentul Implementarea Sistemului Informatic de Gestiune a Documentelor și Înregistrărilor Autorităților Publice Locale au avut loc instruirii și dezvoltare de capacități în utilizarea sistemului SIADR. Angajații ADR Centru au participat la seminarul organizat de către prestatorul de servicii Teamnet în cadrul proiectului SIADR. Participanții la seminar au fost familiarizați cu tehnicile de utilizare a sistemului ELO de management al documentelor și arhivare electronică, care a fost lansat în semestrul II al anului 2014.

5.2 Managementul financiar și achiziții publice

În urma aprobării bugetului pentru implementarea proiectelor finanțate din FNDR pentru anul 2014, în conformitate cu prevederile anunțului de intenții și planul anual pentru achiziții publice, pe parcursul anului 2014 au fost organizate și desfășurate 35 de proceduri de achiziții publice, dintre care 21 licitații publice deschise și 14 concursuri prin cererea ofertelor de prețuri. Din motivul necalificării operatorilor economici participanți la proceduri au fost anulate 17 proceduri și ulterior repetate. În urma procedurilor au fost semnate 21 de contracte.

Tot în această perioadă au fost semnate 12 contracte de valoare mică, majoritatea fiind pentru servicii de supraveghere tehnică a obiectelor de construcție.

Suma totală pentru contractele menționate constituie circa 112 953 935,00 lei.

Pentru proiectele finanțate de Guvernul Germaniei prin intermediul GIZ, conform Acordului de finanțare Nr.81139128 din 14 octombrie 2011 și a suplimentului nr.1 din 20.09.2012 la Contractul de finanțare Nr.81139128 din 14.10.2011 au fost desfășurate 4 concursuri prin cererea ofertelor de prețuri și 4 licitații publice, dintre care 2 proceduri prin COP au fost anulate și 3 licitații publice anulate unul a fost anulat din motivul necalificării operatorilor economici participanți și ulterior repetat. Au fost semnate 4 contracte, dintre care 2 de valoare mică, suma totală constituind 704105,93 lei.

În anul 2014 au fost aprobate de Agenția Achizițiilor Publice 12 acorduri adiționale pentru lucrări și servicii ale unor contracte din anul 2013, suma totală majorată constituind 9 215 917,74 lei. Au avut loc modificări și pentru contractele încheiate în anul 2014. Au fost înregistrate 4 acorduri adiționale suma lor constituind 890656,94 lei. A fost încheiat și un acord adițional de micșorare în sumă de 138683,76 lei.

5.3 Suport instituțional pentru CRD Centru

Pe parcursul anului 2014 Agenția de Dezvoltare Regională Centru a asigurat secretariatul CRD Centru în implementarea politicii de dezvoltare regională, prin acordarea suportului informațional, metodologic și consultativ.

1) Ședința ordinară CRD Centru din 12 februarie 2014, la care au participat 31 de membri și s-au adoptat 5 decizii:

- *S-a aprobat Raportul anual privind implementarea Planului Operațional Regional 2013-2015;*
- *S-a aprobat Programul Regional Sectorial de Management al Deșeurilor Solide pentru Regiunea de Dezvoltare Centru;*

- *S-a aprobat Programul Regional Sectorial în Eficiență Energetică pentru Regiunea de Dezvoltare Centru;*
- *S-a aprobat Planul de acțiuni privind elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2020;*
- *S-a luat act de gradul de pregătire a proiectelor pentru implementare în anul 2014.*

2) Ședința ordinară CRD Centru din 6 iunie 2014, la care au participat 27 de membri și au fost adoptate 5 decizii:

- *S-a aprobat Programul Regional Sectorial în Alimentare cu Apă și Canalizare pentru Regiunea de Dezvoltare Centru;*
- *S-a luat act de informația ce ține de implementarea Programelor Regionale Sectoriale în Regiunea de Dezvoltare Centru (elaborarea Conceptelor de Proiecte Posibile în domeniile EE, MDS, AAC);*
- *S-a luat act de informația ce ține de elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020;*
- *S-a luat act de implementarea politicii de dezvoltare regională în autoritățile publice locale de nivelul II din Regiunea de Dezvoltare Centru;*
- *S-a luat act de activitatea Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru.*

3) Ședința ordinară CRD Centru din 9 octombrie 2014, la care au participat ... de membri și au fost adoptate 5 decizii:

- *S-a hotărât încetarea calitatății de membru al CRD Centru a Dlui Victor Negruță conform art. 12 pct. a) al Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Centru „retragere la cerere”;*
- *S-a luat act de informația cu privire la implementarea Planului de activitate al ADR Centru în perioada ianuarie – septembrie 2014;*
- *S-a luat act de informația cu privire la redistribuirea mijloacelor financiare ale FNDR pentru proiectele din Regiunea de Dezvoltare Centru în anul 2014 și implementarea proiectelor de dezvoltare regională în perioada ianuarie-septembrie 2014;*
- *S-a luat act de informația cu privire la progresul înregistrat în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020;*
- *S-a luat act de informația prezentată cu referire la proiectul ADA/UNDP "Suport pentru Procesul Național de Planificare a Adaptării Republicii Moldova la Schimbările Climatice": Schema de granturi mici pentru finanțarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice la nivel local.*

4) Ședința ordinară CRD Centru din 23 decembrie 2014, la care au participat 29 de membri și au fost adoptate 4 decizii:

- *S-a luat act de informația cu privire la progresul realizat de ADR Centru în perioada 2010-2014;*
- *S-a luat act de informația cu privire la progresul înregistrat în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020;*
- *S-a aprobat Planul de activitate al ADR Centru pentru anul 2015;*
- *S-a luat act de Devizul cheltuielilor de organizare și funcționare al ADR Centru pentru anul 2015.*

Rezultate:

Obiectivul specific 5.1

- 1 program SIADR lansat;
- Instruiri realizate.

Obiectivul specific 5.2

- Organizate 35 de proceduri de achiziții publice;
- Semnate 33 contracte;
- 4 concursuri prin cerea ofertelor de prețuri, 4 licitații publice și 4 contracte semnate pentru proiectele finanțate de GIZ;
- 16 acorduri adiționale aprobate de Agenția Achizițiilor Publice.

Obiectivul specific 5.2

- Asigurat suportul informațional, metodologic și consultativ pentru organizarea și desfășurarea a 4 ședințe ordinare a CRD Centru.
- 19 decizii aprobate de CRD Centru.

CONCLUZII

Pe parcursul anului 2014 ADR Centru a continuat executarea atribuțiilor sale, contribuind la realizarea politicii de dezvoltare regională în RDC. Planificarea strategică și programare regională, precum și implementarea proiectelor regionale rămân a fi domeniile de activitate de bază ale ADR Centru.

Un obiectiv nou, inițiat pe parcursul semestrului de către specialiștii ADR Centru a constituit demararea procesului de planificare pentru orizontul 2016-2020, care va avea drept finalitate elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Centru 2016-2020. Pentru realizarea acestui obiectiv, a fost instituit cadrul normativ pentru elaborarea SDR Centru 2020 și a fost elaborată Analiza socio-economică a RD Centru pentru domeniile „Geografie și topografie”, „Sistemul de așezări”, „Populație și demografie”, „Resurse umane și forța de muncă”, „Infrastructura de utilități”. Studiul socio-economic va fi completat și actualizat pe parcursul anului 2015 și va servi baza pentru determinarea direcțiilor prioritare de dezvoltare a regiunii.

Planificarea sectorială integrată a continuat prin trecerea de la faza preparatorie (analiza situației existente în domeniile de referință, analiza instituțională și financiară, feedback-ul din partea APL), la rezultate concrete, cum ar fi aprobarea programelor regionale sectoriale în domeniile MDS, EE a CP, AAC și elaborarea PRS în domeniul DLR.

Sporirea de capacități a colaboratorilor ADR Centru, precum și a reprezentanților autorităților administrației publice locale și sectorului civil și celui privat din regiune, s-a efectuat în cadrul seminarelor la nivel național și internațional, realizate în strânsă colaborare cu MDRC și GIZ în domenii precum planificare și programare strategică integrată la nivel local și regional, dezvoltare regională, guvernanta regională, statistica regională, managementul proiectelor, comunicare și leadership, SEQA.

Dezvoltare de capacități a fost realizată în cadrul a 10 vizite de studiu și instruire externe, au fost organizate 2 vizite de consolidare a relațiilor de cooperare transfrontalieră și transnațională organizate, s-a realizat schimbul de experiență privind cunoașterea și identificarea noilor parteneri și a ideilor de proiecte.

În perioada de raportare ADR Centru a acordat suport informațional, metodologic și consultativ Consiliului Regional pentru Dezvoltare, precum și autorităților administrației publice locale în chestiuni privind dezvoltarea echilibrată și durabilă a regiunii de dezvoltare.

Informarea și legătura permanentă cu beneficiarii a continuat prin realizarea obiectivului de comunicare al ADR Centru. În rezultatul modernizării site-ului, începând cu luna ianuarie a anului 2014 avem un site modern, ușor de accesat și cu un spectru larg de informații din domeniul dezvoltării regionale și al proiectelor implementate de ADR Centru, ceea ce a dus la creșterea numărului de accesări. Toate acestea, precum și diversificarea modalităților de informare a publicului constituie un important indicator de progres.